

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

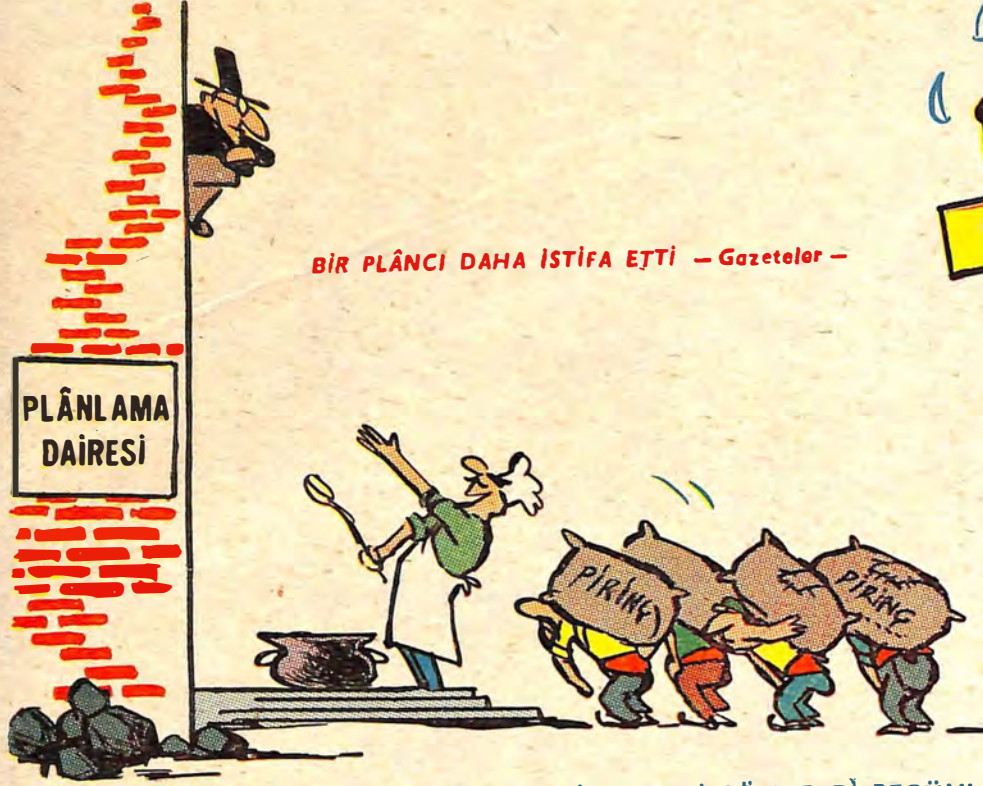
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

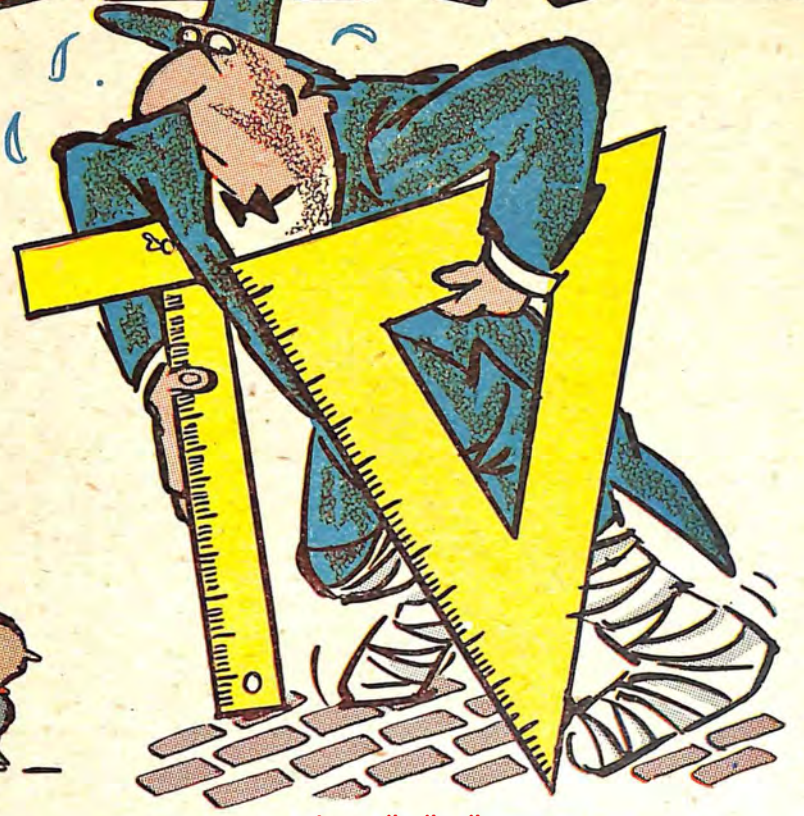
AKKAKA

BİR PLÂNCI DAHA İSTİFA ETTİ — Gazeteler —

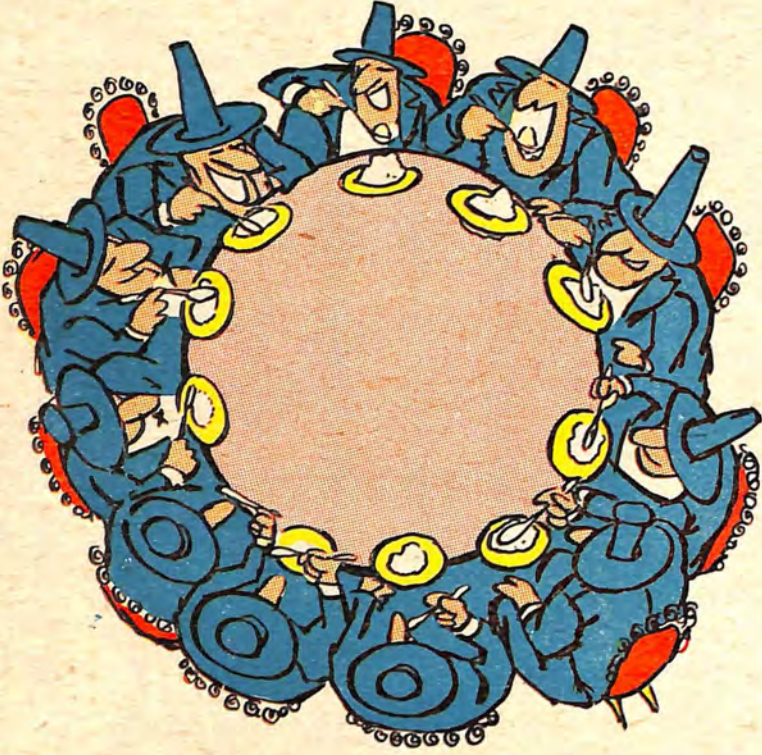
PLÂNLAMA
DAİRESİ

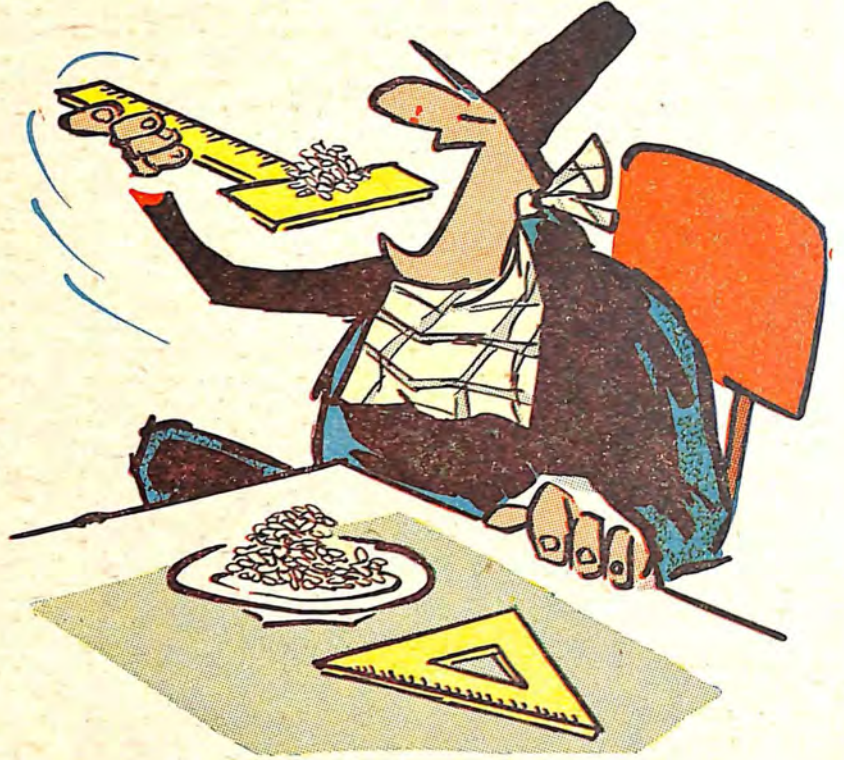
— İSTİFA EDEN PLÂNCININ YERİNE, DEMİREL BENİ GÖNDERDİ BEGÜM!..

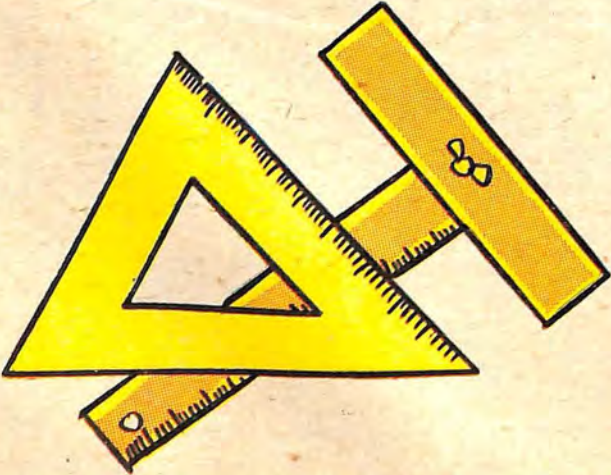
PLÂN YÜRÜMÜYOR!

«PİLÂVLAMA DAİRESİ»

YAZISIZ

BİRAZ PLÂN...

BİRAZ PİLÂV...

O BENİM İŞTE!

servet keşidesi

SIZE SERVET VAAT EDİYOR...

1 ÇEKİLİŞTE

6 MİLYON

Türkiye İş Bankasının
"Servet Keşidesi"
size refah... ve saadet
vaat ediyor. Ayağınıza
gelen bu güzel fırsatı
kaçırmayınız. Tasarruflarınızı
Türkiye İş Bankasına
yatırarak SERVET
KEŞİDESİNE MUTLAKA
KATILINIZ.

**Servet Keşidesinde
50 APARTMAN
DAİRESİ**

5 adet
100.000 TL.

50 adet
10.000 TL.

100 adet
5.000 TL.

500 adet
1.000 TL.

ayrıca 15.000 adet
para ikramiyesi

TÜRKİYE BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans : 8531 — 269)

AKKABA

Yıl: 44 Cilt: 11 Sayı: 49 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 30 Kasım 1966

TÜRKİYE'NİN en büyük, en önemli, en tehlikeli meselesine, hiçbir parti, hiçbir iktidar, hiçbir politikacı, hiçbir düşünür, hiçbir yazar, dil ucu ile olsun, göz ucu ile olsun, kalem ucu ile olsun dokunmadı.

Bu mesele, Üniversite meselesidir.

Telaşlanmayınız: «Üniversite meselesini her gün, kürsülerde, gazetelerde, dergilerde, hattâ sokaklarda ve meydanlarda dile getirmiyor muyuz?» diye...

Doğrudur. Ama dile getirilen, Üniversitenin her açılış ayındaki, içerisine kaldırım kıskırtıcısından polis copuna kadar, bütün Üniversite dışı kuvvetlerin karıştığı günlük olaylardır. Üniversite meselesi, bunun ötesinde, bunun üstünde, bütün acıları, bütün tehlikeleri ile el değmemiş duruyor. Çünkü Türkiye'de cumhuriyet kuruldu, Büyük Millet Meclisi kuruldu, Senato kuruldu ama, ciddiyet kurulmadı henüz!

Nedir Üniversite meselesi, nedir bu tehlike, bu sızı, bu sert atışlı, bu yüksek atışlı nabız?... Bunu dinlemeye, duymaya ve anlamaya çalışalım.

Yalnız İstanbul Üniversitesinde, yurdun her ilinden, her ilçesinden, her bucağından, belki de her köyünden gelmiş, yirmibir bin öğrenci var. Ana yok, baba yok, çevre yok... Yalnız o kadar mı?... Belki de en korkuncu, sağlık yok!

Bu 21 bin gencin yüzde beşi değil, onu değil, ellisi değil, yüzde sekseni, —evet, acı, zehir acısı gerçek bu— yüzde sekseni hastadır. Ne hastası mı?... Açlık!

Üniversitemizin Mediko-Sosyal Kurumu, çalışma raporunda bunu açıklıyor: Yirmibir bin üniversiteli aydından onaltı bin sekiz yüzü hasta!... Hem de aksırık değil, öksürük değil, yüzde onüçü tüberküloz!.. Yirmibir bin genç içinde üçbin verem!

Üniversitemizin baş meselesi belki de budur: Günde üç övün, kendi kanını içerek, kendi ciğerlerini yiyerek okumaya gelmiş bu perişan çocuklar...

Bu çocukların açlıkları yalnız ekmek, yalnız yağ, yalnız şeker, yalnız süt mü?... Kafaları, gönülleri, en

ÜNİVERSİTE MESELESİ

az mideleri kadar beslenmeye muhtaç... Bu açlar, bu hastalar kafiyesine eğri yolu gösteren çok, doğru yolu gösteren yok.

Mutlu demokrasimizden sonra, bu kafalar, bu gönüller, yalnız sol edebiyatın kızıl lokmalarıyla beslenmeye başlamıştır.

Karnı aç, sırtı çıplak bir gençliğin bu kızıl lokmaları iştahla kapışmasını utanmadan suçlayabilir miyiz?...

Tohum, tam bu toprağa göredir. Bütün o «Go home» lar, bütün o «Amerikayı lanetleme» yürüyüşleri, çocuklarımızı her türlü açlığa ve her türlü ideal kuraklığına teslim etmenin sonuçlarıdır.

Doçenti aç, asistanı aç, öğrencisi aç... İşte Üniversitemiz!

Dört, beş ay oldu, sayın Çağlayangil'in de bulunduğu bir akşam sofrasında, Üniversite gençliğine değinen Başbakan, o öfkeli aydınlar topluluğunu ne kadar gönülden kavramış, gönülden sevmiş bir anlayışla, bir hoşgörülülikle konuşmuştu:

—Yabancı bir çevreye düşmüşler. Evlerinden, topraklarından uzak.. Isınacak, ışıklı bir odaları yok. Oturacak sofraları, yiyecek sıcak bir çorbaları yok... Bir spor, bir sinema, bir müzik salonları yok... Kafası var, gönlü var, gençliği var. Ama bir kız arkadaşını bir yemeğe, bir tiyatroya götüreceği parası yok... Gençliğin buhranı budur. Sıkıntılar giderildiği gün hiçbirini sokaklarda, meydanlarda görmeyeceğiz!

Sayın Demirel'in koyduğu teşhis yanlış değildi elbet. Ama eksikti. Acıların durulmasını —bu koşullar içinde— mutlu bir geleceğe bağlamak, bir ay, bir yıl değil, belki bir kuşak, birkaç kuşak sürer. Sosyal yapımızın böyle sağlam bir dayanıklılık gösterdiğini umacak kadar iyimser misiniz?

Üniversite meselesi, ikiyüz kişilik müzik salonu, üçyüz kişilik sinema salonu, beşyüz kişilik yemek salonu, bin kişilik yatak salonu kurmakla çözülmaz. Tehlikenin üstüne, tehlikenin kaynağına, korkmadan,

çekinmeden ve gecikmeden yürümek ister:

Ne her ilde bir üniversite açabiliriz, ne her gence Üniversite kapısını!

Şarlatan çıgıklara kulaklarımızı tıkayacak kadar korkusuz olmalıyız:

—Vay!... Ben Türk genci değil miyim?... Vay!... Eşitlik yok mu?... Vay!... Üniversite yalnız mutlu azınlığın mı?... Vay!... Benim neyim eksik?...

Bütün bu ağız kalabalıkları, bilgiye dayanan bir prensibin sağır duvarlarına çarpıp dökülmelidir.

Elbet, elbet, elbet her Türk genci kanun önünde eşittir. Ama Üniversite kapısında insandan başka eşitlikler de isterler: Kafa eşitliği, zekâ eşitliği, kaabiliyet eşitliği!

Üniversite kapısından girmek için, biz de dünya şartlarına uyacağız...

Üniversite kapıları, çocuklarımıza, lise diplomalarını değil, ortaokul diplomalarını aldıkları gün, ya açılacak, ya kapanacaktır. Nasıl, sekiz yıllık okul hayatından sonra, bir Alman çocuğunun diplomasına «Üniversite tahsili yapabilir», «Üniversite tahsili yapamaz» yazılıyorsa, biz de çocuklarımızın ortaokul diplomalarına bunu yazacak ve onlara yol göstereceğiz: Sen duvarcı ol, sen boyacı ol, sen muslukçu ol, sen terzi ol, sen kunduracı ol, diye... Hukuku sekiz yılda tamamlamış müşterisiz bir avukat, Tıp Fakültesinden on yılda diploma almış hastasız bir doktor olmaktan kim ne kazanır? Günlere sığmayan işlerini sıraya koymuş bir elektrikçi, bir radyocu, bir otomobil tamircisi olmak varken?...

Felâket, büyük felâket, bugün Fakültelerde yer bulamayan gençlerin Üniversite bahçesinde çadır kurmalarında değil, yarın iş bulamayan yarım aydınların kaldırımlarda çadır kurmalarındadır!

Yarım aydın dedim. Siz de bilirsiniz ki, bu şartlar içinde tam aydın yetiştirmez. Açlık, zekânın yamyamıdır!

Midesi kendi etini yiyen, kendi

yağını eriten bir yarı açtan tam aydın çıkar mı?

Ne ilkokullarımız ilkokuldur, ne ortaokullarımız ortaokuldur, ne liseslerimiz lisedir, ne de üniversitelerimiz üniversite.

Üçüzlü, ikizli öğretim olur mu? Günün yarısından çoğunu sokakta geçiren çocuk, okulun vermeğe çalıştığı öğrenci kişiliğini kaldırımlarda kaybeder!

Diplomasına «Fizik» ya da «Geometri dersi almamıştır» yazılı gence siz lisede okumuştur diyebilir misiniz?...

Başımızdaki şapkaya bakıp da aldanmayınız sakın, Batı kafası bu soytarılığı kabul etmez!

Millî Eğitim Bakanlığının açtığı mektepler, birer bilim müessesesi değil, birer yarım adam fabrikasıdır. Kültür fabrikalarımız, kırküz yıldır bu yarımaları dokuyor, bu yarımaları döküyor, bu yarımaları üretiyor!

Şükrü Saraçoğlu Maarif Vekili iken Ankara Lisesine bir tezkere gelir, acele ve mahrem damgalı. Durum bugünün tam tersi:

«Üniversitenin talebe ihtiyacını karşılayabilmek için, onuncu sınıf öğrencilerinin son sınıf imtihanlarına sokularak lise diploması verilmesi...» ni emrediyor!

Mektebin müdürü, büyük karakter adamı Sakallı Celâl'dir. Bakanlığa şu cevabı yapıştı:

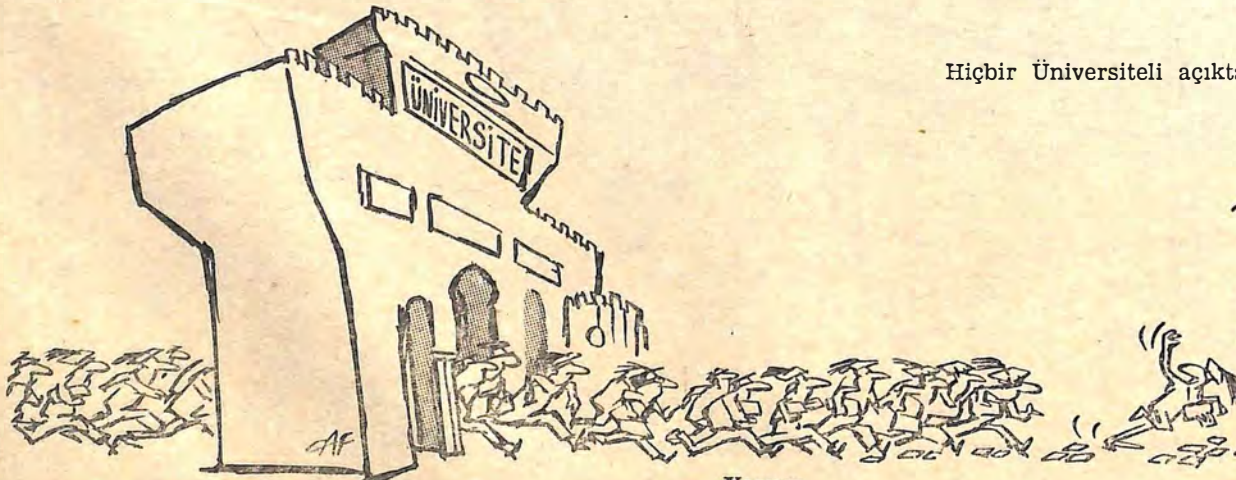
«Cumhuriyetin ilanı ile mucize devri nihayet bulduğundan, onuncu sınıf talebesinin son sınıf imtihanlarına sokularak diploma verilmesi-ne imkân görülememiştir.»

Siz bu kafayı değiştire sanmayınız. Üçüzlü ilkokullar, ikizli ortaokullar ve «Fen derslerini tam almamıştır» açıklanmalı lise diplomaları, bu yüz kırtarıcı kültür politikamızı ispata yeter!

Çektiklerimizin tek nedeni var: Yalan!... Kırk üç yıl, rakamlara bile yalan söyledik. Bu yalan hâlâ sürüp gidecek mi?... Bir rakam adamının, bir yüksek mühendisin Başbakan olduğu günümüzde bile?

Tehlike, büyük tehlike, korkunç tehlike bundadır. Doğruyu aramakta, doğruyu bulmakta, doğruyu söylemekte değil.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yazısız

Hiçbir Üniversiteli açıkta kalmıyacak... —Gazeteler—

Komünist LEYLEK

HER yıl, Mart ayında bizim da-
ma bir leylek gelir, konar...
Hepinizin bildiği cinsten bir
leylek. Uzun gagalı, uzun ayaklı, si-
yah beyaz renkli...

Nedense, bu yıl aklıma bir muzip-
lik geldi. Tuttum, bir kâğıdın üzeri-
ne Rusça mektup yazdım. Sakın
Rusça bildiğimi zannetmeyiniz ha,
oflu, koflu bir yığın kelime... «Ka-
minof, Tamirof, tamaratitof, zurna-
of, davulof, mincık mincık çışof»
Altına da Moskova yazdım. Bu
mektubu, küçük bir şişenin içine
koyup ağzını da mumladığıktan son-
ra karıma gösterdim.

— Ne o? diye sordu.
— Mektup. dedim.
— Ne mektubu?
— Bilmem ki, leyleğin ayağında
buldum.

Karım, bir müddet şişeyi tetkik
ettikten sonra:

— Açalım mı? diye sordu.
— Açalım...

Mektubu açtık. Yazdıklarını karı-
ma okudum.

— Acaba kötü bir şey mi yazıyor
dersin Fahri?

— Ne kötüsü canım, galiba bu
kuş kışları Moskova'ya gidiyor, or-
dan akıllının biri yazmış olsa ge-
rek... dedim.

— Ayol, hiç leylekler Moskova'ya
gider mi, gitse gitse Arabistan'a gi-
der...

Bizim hanım, maşallah TRT'den
daha iyi çalışır. Yarım saat sonra
mahallede duymayan kalmamıştı.

— Uuu, Fahri beylerin leyleği
Moskova'dan gelmiş!

Sokağa, kapıya, avluya yığılan yı-
ğılana... Eller kalçada, gözler dam-
da, dikkatler leylekte...

— Belli komünist olduğu zavallı-
cığın, baksana, hürriyet havasını na-
sıl teneffüs ediyor?

— Hele oburluğu?... Ekmeği vesi-
kaynan yiyormuş anlaşılan!

— Bana kalırsa, daha ziyade ga-
gası benziyor komünistlere. Hem
daha uzun, hem daha sert gibi...

— Şu takırdayışa bak, sinek vızıl-
tısı sanki. Hiç kapitalist ülkelerden
gelenler böyle mi takırdar?

— Ya nasıl takırdar?

— Alimallah takırdarken yeri gö-
ğü inletir. Ne yapsın hayvancığız,
Moskova'da biraz fazla takırdasa so-
luğu Sibiryaya kamplarında alır!

Bir kocakarı, elini dürbün gibi
yapıp baktıktan sonra:

— Gominis leylek bu mu? diye et-
rafındakilere sordu. Sonra başını
birdenbire başka yana çevirerek:

— Nasıl da belli, dedi, baksanıza
kıcını kibleye dönmüş kâfir!

Sakallı bir adam:

— Sen sonumuzu hayreyle ya Rab-
bim, dedi. Çocuklardan sonra ley-
lekler de başladı komünist olmağa...
Eskiden biz bunlara hacı leylek
derdik... Tüh tüh tüh, tersine dö-
nüyor dünya, tersine!...

Yaptığım şakaya o anda pişman
olmuştum amma, iş işten geçmişti
bir kere. Mektup, elden ele dolaştı
ve beni buldu. Bakkal Mustafa:

— Mektuptan başka birşey yok
muydu? diye sordu.

— Yoktu Mustafendi, dedim.

— Namussuzlar, belli olmaz, belki
bomba bile bağlamışlardır ayağna.
Rus kâfiri bu, her şeyi yapar. Bel-
ki de bu leylek casustur!...

— Neden olmasın, dedi Tekel'den
emekli Hayri bey.

İş, iyice sarpa sarmağa başlamış-
tı.

— Valahi Mustafendi, kuşlarda fi-
kir olmadığından...

Sözümü ağzımda koydu emekli
Hayri bey:

— Senin ne kabahatin var kom-

şum, dedi, gelmiş konmuş. Sen Rus'u
bilmezsin, onlar leyleği değil, taşı
bile konuştururlar taşı... Onlarda i-
lim çok, fen çok... Belki karnına fo-
toğraf makinesi bile bağlamışlardır.
Okumadın mı gazetelerde, adamlar
köpeklerle Ay'ı fethetmeğe çalışıyor-
lar...

— Doğru, dedi bakkal Mustafen-
di, papağan konuşur da, leylek niye
konuşmazmış? Öğretmiştir hınzır-
lar. Durun bakalım, sesinizi kesin!...

— Hey leylek efendi, sen nereli-
sin? diye sordu.

Namussuz leylek, işte o zaman ca-
nıma okudu. Burnunu kuzeye dikip:

— Tak tak, taka taka tak, tık tık
tak, tak tak tak, tık tık tak, deme-
sin mi?

Hayri bey, ellerini cırparak:

— Ulan biz de amma enayiyiz be,
dedi. Mors veriyor, mors!...

Arka tarafta dinlenen posta müvez-
zii Cafer:

— Ben anladım, diye bağırdı. Bu
hayvan diyor ki, ben casus değilim
diyor, hürriyete koşup geldim, di-
yor...

Hayri bey:

— Yalan, diye bağırdı. Hep böyle

söyler namussuzlar, ondan sonra
da bildiklerini yaparlar. Durun ba-
kalım, iyi dinle Cafer efendi... Şim-
di ne diyecek bakalım. Hey kuş, se-
ni polise haber vereceğiz!

Hınzır kuş, bu söz üzerine kanat-
larını yelpazeleye yelpazeleye uçma-
sın mı?...

— Kaçıyor kaçıyor!... diye bağır-
dılar. Hattâ seyyar Fethi, iştaha ge-
lerek:

— Polis, polis! diye seğırtti.

Sekiz on kişi, leyleğin arkasından
koştu ama, o çoktan uçup gitmiş-
ti.

Emekli Hayri bey'in, kahveden ve
karısıyla kavga etmekten başka hiç
bir eğlencesi olmadığı için:

— Ben karakola gidiyorum.mahal-
leliler, dedi.

Hemen koşup Hayri beyin öntünü
kestim:

— Gitme karakola, dedim.

— Neden?

— Sonu fena olur... Şey yâni,

Hayri bey abi, hiç leylekten komü-
nist olur muymuş? Bırakın hayvan-
cağızı kendi haline!...

Hayri bey, kaşlarını çatarak:

— Bana bak efendi, dedi, bu kuş
Moskova'dan mektup getirdi mi ge-
tirdi, telgrafca ben casus değilim
dedi mi dedi, polis lâfını duyar duy-
maz can havliyle kaçtı mı kaçtı. İş-
te bu leylek, bal gibi komünisttir...

Onu polise haber vermek vazifesi
de, vatanını seven bir kişi olarak
biz mahalleliye düşer. Haydi mahal-
leli yürüyün, bu adamda da var bi
işler!...

—Yahu Hayri bey abi, bu mektu-
bu şey ettim, ben şey ettim...

Ütüü, kim dinler beni. Hayri bey
önde, mahalleli arkasında, tuttular
karakolun yolunu. Beni iyiden iyiye
bir korkudur aldı. Nasıl korkmam
ki, maşallah bizim ilçenin bir ko-
miseri var, herif daha doğru dü-
rüst gazete okumasını bilmez.

— Aman hanım, dedim karıma,
bu mektup işi yalandı, onu ben yaz-
dım.

— Nasıl yazdıysan, şimdi de öyle
ayıklarsın pirincin taşını. Haydi
mektubu sen yazdın diyelim, ya ley-
leğin konuşmasına ne dersin?

Sustum kaldım. Yarım saat sonra,
iki polis beni alıp götürdüler. Diz-
lerimin bağı çözüle çözüle girdim
komiserin odasına. İlk sorusu:

— Gominis leyleğin sahibi sen mi-
sin? oldu.

— Değil efendim, dedim.

— Nasıl deel ulan, bu leylek se-
nin evinde galmıyor mu?

— Kalıyor...

— Ölesem, niden inkârdan geli-
yon? Söyle bahalım, bu leylek ne za-
man geldi sizin eve?

— Hatırlamıyorum efendim.

— Ben sana hatırlatmasını örgeti-
rim. Mektubu ne zaman buldun?

— O mektubu ben yazdım efen-
dim.

— Sen mi yazdın? Höh höh höh,
gülem bari... Sen kimnen maytap ge-
çiyon lan? Gırarım vallaha o sivri
gafani... Vir bahalım o mektubu ba-
na!...

Mektubu uzattım. Açtı, baktı...

— Hıh ulan, dedi, daha ilk bakış-
da kokusundan belli oluyo gominis
mektubu olduğu...

Sonra okumağa çalıştı:

— Kaminof!... Hıu işte, bu Kami-
nof didiği bi Rus gominis adı...
Tamirof, bu da başa bi Rus gomi-
nisin adı... Tamaratitof... Seni hın-
zır seni, bi de ben yazdım dersin
ha!... Bak ulan işte, tam ara diyo,
buradaki Titof isimli casusa, gizli
vesikaları iyicene ara diyo... Dur
bahalım, dahigat bi derinleşsin he-
le... Belki de Titof didiği gominis u-
şağı sensin... Zurnaof, bak sen itle-
re!... Evrakları sakla diye habar e-
diyo... Davulof da, davul, davul...
Şincik annadım... Habarları ramaza-
na gadar ilet diyo... Mincık min-
cık... Vay düzli seni vay!... Sen bu-
radaki mincık mincığın ne olduğu-

Burgiba Tunuslulara: «Temiz giyinin, her gün traş olun, küfretmeyin» demiş..

— Ulan Tunus'ta demokrasi yok mu?

nu biliyon mu? Biliyon kâfir biliyon...

— Vallahi efendim...

— Sus ulan... Mıncık mıncık demek, yâni sana bol para vireceğiz, demek... Sonam da bu parayan güzel güzel garıları mıncıkla demek... Tamam, bak, sonunda her şey çorap söktüğü kimi ortaya çıkıyo. Çi-şof... Yâni, bu işleri görmezsen, tez elden üzerine işeriz diyorlar...

Gözümün içine bakıyordu komiser. Benim rastgele yazdığım şeyleri okumuştı bile... Son bir gayretle, yine:

— Vallahi ben yazdım efendim, dedim.

— Bak sen şu süti bozığa!... Pekiyi ulan, Rusça bilin mi sen?

— Nerden bileyim efendim?

— Nasıl yazdın ölese bunları?

— Onlar uydurma efendim...

— Ulan bi uydurursam şimdi seni... Gavut, ben tam dört sene Arpaçay'da polislik yapmış adamım... Az çok çakarız Rusçadan... Söyle bahalım, şimdi o casus leylek nrede?

— Bilmem ki efendim, uçtu, gitti.

— Uçtu getti ha, daktın ayağına mektubun cevabını, salıverdın... Guş senden akıllı ulan, polis lâfını duyar duymaz gaçtı da getti... Sen bilmen mi odun herif, bi yerde polis lâfını duyar duymaz, polis de olsan gaçacan, sivil de...

— Ama ben suçsuzum efendim.

— Hih işte, şincik pohu yedin!... Ben seni tongaya düşürmek için bu lâfı söyledim. Dimek leylek suçlu ha, öyle dimek istedin ha!

— Leylek de suçsuz efendim...

— Sos, ırza kırığın dölü!... Hep gominis taktığı bunnar... Çabuk gideceksin telsizinin başına, guşa habar ileticeksin, tehlike ortadan gaçtı, acele gel diyeceksin, yogusam namussuzum ben de seni uçururum...

— Efendim, bende telsiz ne arar?

— Gominis casusu değil misin ulan? Sende olmaz da telsiz, kimde olur?

— Radyomuz bile yok efendim...

— Al sana, bu da gominis tahtığı... Ya guş gelecek, ya da senin derini yüzerim ulan, annadın mı?

Yüzer mi, yüzer!... Komiser, mahalleli, gelin alayı gibi bizim evin önüne geldik. Komiser, iri göbeğiyle dama çıkıp, leyleğin yuvasını inceden inceye tetkik ettikten sonra beklemeğe koyulduk. Şayet leylek gelmezse, işim küldü... Biraz sonra bahçe tarafından bir çocuk tiknefes geldi...

— Leylek geliyor, gominis leylek geliyor!... diye bağırdı.

Komiser:

— Yere yat!... diye emir verdi.

Hepimiz yere yattık... Leylek geldi, damın üzerinde bir kavis çizdikten sonra yuvasına kondu. Komiser, eline aldığı bir ipin ucunu kement yaparak, bir kedi sessizliğiyle tırmandı merdivene... Usul usul leyleğin yanına yaklaştı, kemendi atarak zavallı hayvanı yakaladı. Mahallelide bir sevinç, bir sevinç...

— Komünist leylek yakalandı!...

Vali Vefa Poyraz: «İstanbul'da kabadayı yok» dedi. — Gazeteler —

— Bu lâf bana çok koydu abicim!..

Komiser, daha aşağıya inmeden, damın tepesinde bi güzel araştırdı leyleğin ötesini berisini... Boynunda, kuyruğunda bomba olmadığına iyice kanaat getirdikten sonra, dudaklarında bir zafer tebessümüyle indi aşağıya... Leylekle beraber, beni tekrar karakola götürdüler. İkimizi bir odaya tıktılar.

— Ulan kuş, ulan kuş, şu ettiğine bak, dedim.

Hayvancağız, mahzun mahzun yüzüme bakıyor, sanki:

— Asıl sen ettiğine bak, diyordu...

Tam iki gün kaldık nezarette... Hayvancağız, bir de yumurta yaptı oracıkta. Mektubun okunmasından ve derin tahkikattan sonra serbest bırakıldığımızda, ilk isim bu yumurta'yı götürüp hayvanın yuvasına koymak oldu.

Zavallı leylekcik, yavrularını uçurmağa çalışırken bile, mahalleli hâlâ ona: «Gominis, piçlerini uçurmağa çalışıyor» diyordu...

Muzaffer İZGÜ

✱

Acaba kim?

Babası koyu bir A.P.'li idi. Kızı... Sadece bir genç kız!

Odasında, aynanın karşısına geçmiş, saçlarını düzelterek bir türkü söylüyordu:

Adana'nın yolları taştan,

Sen çıkardın beni baştan!

Kafası Adana olayları ile dumanlı

baba, öfke ile kızın odasına daldı:

— Söyle bakayım... Söyle!... Kim

çıkardı Adanalıları baştan?...

Anlatırlar

Köylerde, şehirlerde çoğaldı haramzade,
Sen yol sorarsın, onlar dağbaşını anlatır.
Gericilik matahı çıkarılmış mezade,
Solcular Karl Marks'ın savaşını anlatır.

Bozguncu mu ararsın, emsali tümen tümen,
Herkes ayrı konuda çeviriyor bir dümen.
Bir fayda sağlar sanma senin didinmen, ötmen,
Metreden bahsedersin, o arşını anlatır.

Müren boncuklu giyer son moda kılık diye,
Yoksul, yoğurda üfler: «Korkarım, ılık» diye,
Memur pek sıkışınca işe karşılık diye,
Asıl dâvâyı değil, maaşını anlatır.

Hali feci fincancı katırı ürkütenin,
Eteği çamurlanır sokakta çok sürtenin.
Saçlarının rengini boyalarla örtenin,
Yüzündeki kırışık öz yaşını anlatır.

Ah şu kadınlar biraz gafletten uyansalar!
Elli beşinden sonra kadere inansalar!
Torunlarını alıp köşeye dayansalar,
Çoğu «yaş» küçültmede telâşını anlatır.

Gerçek meydana çıkar tartışmayla, yorumla,
Ev hanımı istersen aramalısın mumla.
Yosmalar taksilerde dolaşırlar kurumla,
«Düşünü anlatırken oynasını anlatır!»

Salâhattin KUTLU

Gelişme!

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Bir Eski İttihatçı

O DAMDAYDIM, Akbaba'da. Kapı vuruldu: Tık tık.. Giriniz, dedim. İçeriye bir beyefendi girdi: Uzun boylu, kibar giyimli, kır bıyıklı, kır saçlı, sıcak bakışlı, insanı saygıya dâvet eden bir beyefendi.

Hemen ayağa kalktım. Dudağında belli belirsiz bir gülümseme vardı. Elini uzattı:

— Ben, Memduh Şevket Esendal!

Tatlı bir çığlık koptu dudağımdan:

— Aaa mı dedim, yaaa mı dedim, bilmem.

Bir sigara masası etrafında iki büyük koltuk vardı odamda. Karşı karşıya oturduk. Söze, eski bir dost diliyle o başladı:

— Bir acı kahvesini içeyim Ortaç'ın dedim...

Gülümseyerek yüzüme baktı:

— Yirmi yıllık dostuz, değil mi?

Akbaba yirmi yaşındaydı o zaman.

İki saatten çok kaldı. Giderken, Bizim Yokuş'ta gece başlamıştı.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin yeni Genel Sekreteri, eski bir İttihatçıydı: Fatih Kâtib-i Mes'ulü Memduh Şevket bey!

Moskova Büyükelçisi olmuştu, Milletvekili olmuştu, şimdi de C.H.P. Genel Sekreteri...

Esendal'ın politikasını bilmiyordum. Ama san'atını biliyordum: Vakit gazetesinde tefrika edilmiş romanı, Ayaşlı'nın Kiracıları Türk edebiyatında, henüz değerlendirilmemiş bir büyük eserdirdi. Küçük hikâyeleri de az mizah, çok hayat dolu, duru Türkçe esercikler...

O gün bana bir şiir okudu Memduh Şevket bey:

Bu bir mermerdi: Câmî bir beşâset vech-i
sâfında,
Gülümser.. Sonra, siz nasb-ı nigâh ettikçe
dikkatle,
Bütün evvelki aks-i hande-i şevkin hilâfında,
Samimî bir merâret gösterir, ağlardı rikkatle.

Tavanda elektrik yanıyordu. Işıklı bir akşam içinde dinlemediğim bu şiiri. Ne kadar güzel, ne kadar sıcak, ne kadar insan kalbine işleyen bir sesle okumuştum... Kimindi bu mısralar?...

Bugulu gözlerle yüzüne bakarak sordum.

Fikret'in demesin mi?... Şaşakaldım. Ben, Fikret'i mısra mısra ezber bilirdim. Ama o, benim ezberimdeki «Heykel-i Giryân» a kendi ruhundaki san'at ateşinden sıcaklıklar katarak öylesine duygulu okumuştum ki, bu «Ağlayan Heykel» in soğuk mermeri ısınmış, gözlerin-

den akan taş damlalar yumuşak, ılık, canlı gözyaşları olmuştu.

Giderken uzun uzun el sıkıştık.

— Doyamadım Ortaç, dedi, yine konuşacağız.. Çok konuşacağız.. Her zaman konuşacağız.

Kapının önünde durdu. İki saat önce tanıştığım bu adamla kırk yıllık dosttum artık:

— Bilir misin, dedi, Rusya'da senin gibi bir yazar vardır. (Adını söyledi) Komünist rejimi içinde yalnız onun kalemi korkusuz konuşur. İstediyini yazar, çekinmeden. Ard düşüncesi yoktur çünkü... El üstünde tutarlar, baş üstünde taşırlar... Sen benim için, bizim için olsun!

Aradan ne kadar geçti, hatırlamıyorum şimdi. Fransız Kız Lisesinde, Notre Dame de Sion'da ders veriyordum, Türk edebiyatı... Kapı vuruldu ve içeriye sessiz adımlarla bir soeur girdi, sırtında koyu lâcivert esvabı, başında beyaz kanatlı şapkası, sanki yere basmadan, uçarak...

— Mösyö Ortaç, dedi, evinizden telefon ettiler... Çıkınca arayacaksınız lütfen... Sizi, sınıftan çıkarken göremem diye rahatsız ettim.

Biraz telâşlı, telefona koştum.

— Ziya, dedi hanım, seni Memduh Şevket bey aradı. Bu akşam beşte, Halk Partisinde bekliyor...

Şimdiki T.M.T.F. binası, o zamanlar C.H.P. İstanbul İl Merkeziydi. Merdivenleri çıktım. Sağdaki büyük odada buluştuk.

— Bize iki çay... Kimse gelmesin!

Hemen kafasındaki konuya girdi:

— Bir boşluk, bir dayanaksızlık görüyor musun Ortaç?

— Görüyorum, dedim. Gençlik, ömürler boyunca, Cumhuriyetin onuncu yıl marşı ile yürütülemez.. Bu heyecan söner.. Sönüyor.. Söndü bile!

Sustum. Gözlerimin içine kadife gözlerle baktı. Duvarlardan bile korkan sesimle:

— Atatürk de yok, dedim. Sayın İnönü, büyük çapları olan devlet adamımızdır. Ama sokağın adamı değil!

Yine sustum. Yine gözlerimin içine o dost, o yumuşak gözlerle baktı:

— Dinliyorum, Ortaç...

— Memduh Şevket bey, dedim, düşünce dünyamız, duygu dünyamız bayraksızdır. Benim neslim, Ziya Gökalp'in açtığı bir bayrak altında toplandı, birleşti, yürüdü, Çanakkale'de, Sarıkamış'ta büyük Türkiye'nin rüyasını görerek öldü! Bugün bir Gökalp yok. Bir Türk

Yurdu, bir Yeni Mecmua, yarınki san'at ve fikir liderlerini yetiştirecek bir mecmua da yok. Yol açan, yol gösteren bir mecmua... Şimdi yol açan, yol gösteren tek kişi var: Nâzım Hikmet!.. O, vezni kırdı, kafiye attı, şiire nağrayı getirdi. Alınlarına Battal damgası vurdularına, şiirin sesi ile:

Behey,
Karamaça bey!

Diye sesleniyor ve gençlik bu kabadayı sesin sıtmasına tutulmuş, peşinden gidiyor... Nereye kadar mı? Söylemekten korkarım!

Sarıldı, yanaklarından öptü:

— Beraber çalışacağız.. Beraber yapacağız kardeşim...

Üçüncü konuşmamız Ankara'da oldu, Genel Sekreterlik odasında. Yine o, telefonla çağırıyordu. Başkâtip Abdurrahman'a:

— Benim hususî dosyamı getir, dedi.. Bir talepname ile beraber...

Dosya geldi, talepname geldi ve Esendal kalemi eline aldı:

— Kendi elimle yazayım... Uğurlu olsun: Adın, Yusuf Ziya Ortaç...

Bu talepname, milletvekilliği içindi. Seçimlere giriyorduk yakında.

İmzaladım, Sevgilerle el sıkıştık ve C.H.P. merkezinden, oy sandığından çıkar gibi çıktım!

Ama bir süre sonra, gazeteleri okurken ağzım açık kaldı bir karış: Amasya'dan Zonguldak'a kadar sıralanan adaylar arasında benim adım yoktu!

Sonra mı?..

Sonra, yine ilk geldiği gibi, bir akşam üstü geldi Akbaba'ya... Daha yorgun, daha gamlı bir yüzü vardı. Yine Fikret'ten bir şiir okudu, uzun bir şiir, Rübabin cevabını:

Karşında son terâne-i ruhun benim medit
Bir sayha-i ümit olacaktır: Ümit.. Ümit!..

Giderken, elim avucunda, bir dakikacık durdu:

— Ne yapayım Ortaç, dedi, (bir isim fısıldadı) benden kuvvetli çıktı o... Son dakikada silindin listeden!

Bu fısıldadığı isim, benim dostumdu, benim gençlik arkadaşımı. Hâlâ da öyledir: Dostum ve arkadaşım.

İnansam, ondan utanırım, inanmasam, Memduh Şevket'ten.

En iyisi unutmak... Şark bu ve biz politikada hâlâ Şarklıyız!

İzindeyiz!

Üniversite'de gece dersleri hazırlığı başladı!

PAZARTESİ

Sonrası

1 — Yüksek öğrenim yapmak isteyen gençler, kontenjan yeterliliğinden Üniversiteye giremiyor.

2 — Kiraları ödenmediği için Manisa yüksek tahsil gençleri, yurda giremiyor.

3 — Hukuk Fakültesindeki boykot yüzünden, boykota taraf tar olmayan gençler derslere giremiyor.

Yalnız, sağlı sollu iki kampa ayrılan gençler, Kızılay'da birbirlerine giriyor!

SALI

Belli değil mi?

Türkiye'de erkek nüfusu, kadın nüfusundan yarım milyon fazlamış.

Bunu ortaya çıkarmak için ilgililer ne kadar emek verdiler, ne kadar masraf ettiler kimbilir. A-yol kadınların azınlıkta kaldığı, erkeklik yüzünden işlenen cinayetlerin çoğalmasından belli değil mi?

ÇARŞAMBA

Aslan payı

Büyük Atatürk'ün kalkan olarak kullanıldığını çok görmüştük. Yıllardır yobazı O'nun isminin arkasına sığır, komünisti O'nun isminin arkasına sığır, vurguncusu O'nu siper ederdi kendine! Ama böylesini görmemiştik. Gazetelerde, bir saatçinin imzasını taşıyan boy boy ilânlar: Bir kahramanın hayatını kurtaran saat!

Saatçi bu ilânı iyi düşünmüş,

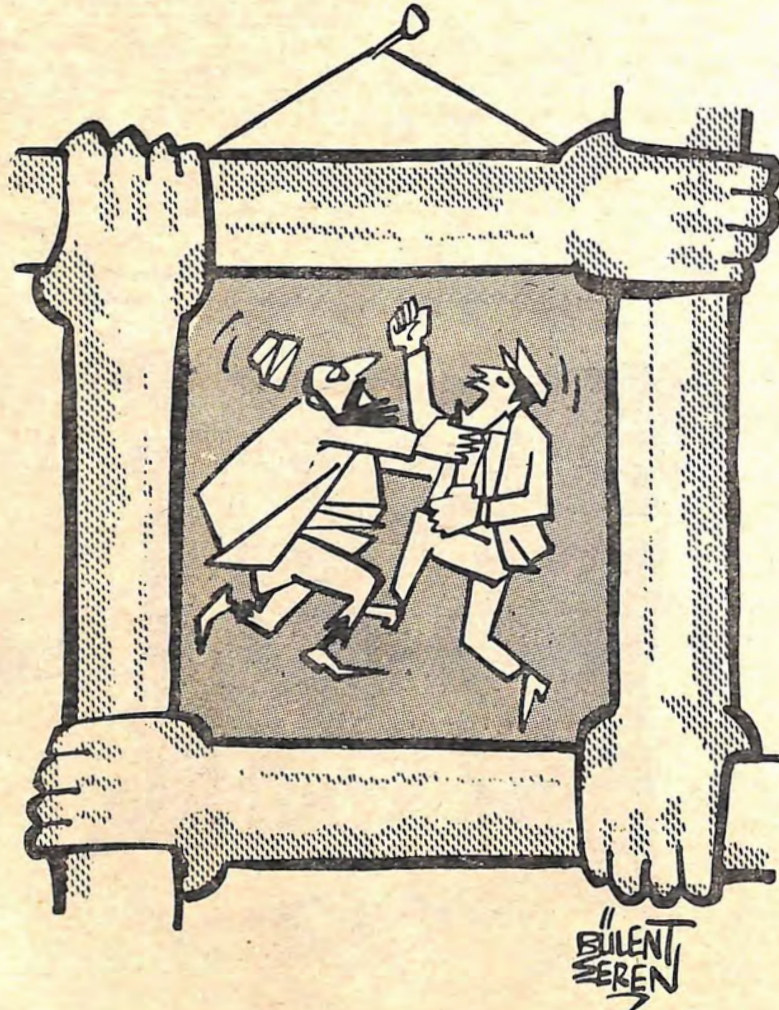
YEDİ GÜN

iyi düşünmüş ama, başlık yanlış atılmış galiba. Buna, «Bir kahramanın hayatını kurtaran saat» yerine, «Bir saatçinin hayatını kurtaran kahraman» dese, daha yerinde olurdu.

PERŞEMBE

Yirmilik çocuk

İnönü, «Demokratik rejim yürüyecek» demiş.

Manzara!

Yirmi yaşındaki demokrasimiz Paşamızın söylediği gibi belki yürüyecek, yürüyecek ama, korkarız bu sefer de hemen askere alınacak!

CUMA

Mışıl mışıl

Herkes kendince memleketi kalkındırma çareleri ararken bir senatörümüz de düşünmüş taşınmış, «İlk hedefimiz, kargalarla mücadele olmalıdır!» demiş. Sayın senatöre göre, sabah namazında uyanan kargalar milleti uyutmuyorlarmış.

Sağolsun kargalar. Eğer onlar da bulunmasaydı, sayın senatörümüzü Meclis görüşmelerini kaçırmaması için acaba kim uyardırabilirdi?

CUMARTESİ

Direnme!

Demirel, Bursa Kongresinde, «Milletin direnme hakkı vardır» demiş.

Allahtan ki var da direniyoruz. Hani o da olmasa, kimimiz işsizliğe, kimimiz yoksuzluğa hemen pes edeceğiz!

PAZAR

Hayvanlar yaşadı

Hükûmete sunulan bir tasarı kanunlaştığı takdirde, hayvanlara küfür etmek, dövmek, ağır yük vurmak yasaklanacak, bunları yapanlara karşı devlet, hayvanlar adına dâvacı olacaktı!

İnsanlara gelince: Hayvan olmadıkları için onlara her türlü hakaret serbest efendim!

VEDAT SAYGEL

— Yahu bunları nereden çıkarıyorsunuz Allah'a şükran?

Bilgiç bilgiç güldü:

— Ama ille de gitmekte kararlıysanız, gitmeden uğrayın da bayramlaşalım bari...

Eve gelir gelmez eşim:

— Bütün gün nasıl hesap edip, nerelerden kıstıysam elimizdeki parayı, masrafa bir türlü denk getiremedim, dedi.

Uzattığı listeyi aldım, çöpçüye, bekçiye ikişerbuçuk lira yazmış. Devam etti:

— Düşündüm de, bu kadar parayı çarçur edeceğiz, gene de kimseyi memnun edemeyeceğiz. En iyisi bu parayla gel bir Bursa gezisi yapalım! Hem çocukluğumuzu eğlendirmiş oluruz, hem de bayram telâşından kurtuluruz, ne dersin?

Şaşkınlıktan dilim tutuldu:

— Sen bu listeyi daha önce başkalarına gösterip, gezi fikrini kimseye açıkladın mı?

— Yoo, neden sordun?

— Aman sus, dedim. Bu meret evde bir uğursuzluk var. Senin anlatıklarının hepsini, gelirken yolda başkalarından duydum!

Annem:

— Allah Allah, dedi. Kimseyle de görüşmüyoruz ki, ağızımızdan kaçır-mıştırdı diyelim.

— İşaretle konuşalım, dedim. Namussuz ev, delik kovanın su kaçırması gibi, ses geçiriyor!

Annem, işaretle:

— Ne yapalım, çekeceğiz, dedi.

Eşim de işaretle anneme cevap verdi:

— Neden çekecekmışık? En iyisi, elimizdeki bu parayla bir başka ev bulup çıkalım.

Bizim işaretle konuşmamza, üst kattaki kiracı tavanı vurup, cevap verdi:

— Valla, belki daha güzel bir semtte, daha güzel bir ev bulabilirsiniz ama, size böylesine yakınlık gösteren, işlerinizle bu kadar candan ilgilenen komşularınızı, kıyamate kadar bir daha bulamazsınız! Hele şimdiki gibi radyoyu sonuna kadar açıp, birbirinizi duyabilmek için sızma görmemiş sesinizle gece gündüz bağırp durursanız, nah şu raya yazıyorum, hiçbir yerde barınamazsınız!

Gene aynı evdeyiz. Bizimkilere, radyoyu nasıl dinlemeleri gerektiğini bir türlü öğretemedim ama, mahallece hepimiz birbirimizden memnunuz. Hiç değilse hem komşularımız her şeyimizi bildiklerinden yaşıyoruz hakkında, meraka kapılmıyor, hem de sabahları evden çıkarken eşimin sipariş ettiklerini yazmama lüzum kalmıyor. İstenilenleri unuttum mu, mahalleden kimi görün sorsam, neler alacağımı gramına kadar söylediği gibi, bazan ertesi gün için evde konuşulanları bile haber veriyorlar!

Vedat SAYGEL

BİZİM sokağın halkı hiç saat kullanmaz. Bizim sokağın halkı hiç takvim kullanmaz. İşe gidenler, iş saatini, okula gidenler okul saatini, namaz kılanlar, ezan saatini semizimden anırlar. Eşim peşimden:

— Akşama vaktinde gel. Gelirken de, listedekileri almayı sakın unutma, diye birkaç kere bağdırdı mı, sanyesi saniyesine saat sekizdir!

Okul satının geldiğini, bizim ortanca oğlanın kapıyı yumruklayarak ağlaya yalvara annesinden harçlık isteyişi bildirir. Hele küçüğü:

— Karnım acıktı, ekmeek! diye tutturdum mu, hiç tereddüt etmeden abdest alıp, öğle namazına başla!

Nasıl olmuşsa oğlan, doğduğundan beri görevini geçenlerde bir kere unutmuş.

— Senin velet yüzünden öğle namazını kaçırdık, diye komşular öfkeyle kapiya dayandılar!

Neyse:

— Kusura bakmayın, bir daha yapmaz, dedik de güçlükle yatıştırdık adamları.

Resmî bayramlar neyse ama, dini bayramların havası daha bir başka olur bizim evde. Panik, bir ay öncesinden başlar. Bayramın yaklaştığını, bayram hazırlığına giriştiğimizi öğrenmeyen kalmaz. Sanki aile değil, guguklu meydan saatimiz mahallede! Millet, önemli günleri bizden öğrenir. Bizim çocuklar da duyurmayı âdeta görev edinmişler kendilerine. Son kandile eşim, küçüğü irmik almaya göndermiş. Yarın saat sonra irmik yerine, oğlanın sesi geldi. Kapıda:

— Anneee, paket irmik kalmamış. Açığından alayım mı? diye bar bar bağıyor!

Beynim attı. Bu kadarı rezaletti artık. İnsan her yeyip içtiğini ille de komşulara mı duyurmalıydı? Basımı pencereden çıkarıp:

— Helva yapacağımızı duyurmasan olmaz, dedim. Kapıdan seslenmeye utanmıyor musun?

Ne cevap verse beğenirsiniz?

— Ben yalnız bizim sokaktakilere duyururum. Ama siz, kandil günü olduğunu, helva yapacağımızı bütün mahalleye duyurmak istiyorsanız ağabeyimi gönderin, cami meydanında bağırsın, demez mi?

Kerataya bakın!... Helva pişireceğimizi sanki herkesin bilmesi şartmış! Haydi bu, meselenin çocukları ilgilendiren kısmı. Akıl erdiremediğim, evde çocuklardan gizli konuştuğumuz, aile sırrı olarak kalması gereken bir takım konuları da e-lâlemde duymak konuları, işte o zaman ne yapacağımı şaşıyorum. Bizim mi ses ayarımız bozuk, yoksa konu komşunun mu kulağı delik, anlayamadım gitti!

Diyelim bir akşam sonra misafirimiz geleceği için hanımla kafa kafaya verip, bütçemizi sarımsayacak bir sofraya düşünürüz. O:

— Bir bezelye konserve alırsın, yanına da bir pilav ekledik mi olur biter, dedi. İki dakika ya konuştuk, ya konuşmadık. Ertesi sabah işe giderken ilk rastladığım komşu, kısa bir girişten sonra sözü konserveye getirip:

— Çok bozuldu, dedi. Konserve almak akıl kârı değil! Hele bezelyesi rezalet! Sen dar gelirli adam-

sın, paranı sokağa atmış olursun vallahi.

Hani utanmasa:

— Bezelye ile pilavda karar kıldınız ama, sen beni dinle de bezelyenin yerine bir ispanak yap gitsin, diyecek!

Komşularımızın bize gösterdikleri yakın ilgiyi bildiğimden, gelecek Şeker Bayramının hazırlıklarına çok sessiz başladık. Eldeki ölçülü parayı, yapacağımız masrafla denk getirmeye çalışıyoruz. Eşim:

— Önce kaba taslak bir liste yapalım, dedi. Bakalım ne tutacak ki, yakacak paramızı ona göre ayıralım.

Annem:

— Ayol öyle olur mu, dedi. Daha bayrama dünyanın zamanı var. Önce yakacağımızı alalım bir kere, parayı kalırsa bayramlıklarımızı sonra düşünerüz.

Eşim:

— Olmaz, diye dayattı. Evde soba yanıp yanmadığını kimse bilmez ama, bayramda yeni bir şey giyip giymediğimizi herkes görür!

İster istemez başladık hesaba...

Çocuklara en azından birer gömlekle birer pabuç isterdi. Verirler mi vermezler mi bilmiyoruz ya, bir yüzük onlara yazdık. Elimizde topu topu beşyüz liramız var. Beni boşver. Ama annemle eşime hiç olmazsa gene birer entarilik alınacak. O ne ne yazmalı?

Eşim:

— İki entariliği yetmiş beş lira ya alabilirsen, kelepirci say, dedi.

Annem:

— Ucuzundan al, diye dikkatimi çekti. Seni erkek görüp aldatmaya kalkışsınlar. İki entariliği elli liradan bir kuruş fazla verme!

— A, a, dedi eşim, adam çalsa vermez!

Annem, «Verirler», eşim, «Vermezler» diye inatlaşıyorlar. Onlar bir türlü uzlaşmaya varamadıkların-

dan, entariliğin karşısına fiatımı yazamıyorum. Ne biri kırk para indirdi, ne öteki kırk para çıktı, pazarlıkta uyuşamadılar.

Sabah işe giderken, üç ev ilerimizde oturan komşu:

— Mübarek ramazan gelmeden, bayram telâşı başladı değil mi? dedi.

Lâf olsun diye:

— Yaa, sormayın, dedim.

— İster istemez yine bir sürü masraf kapısı açılıyor. Herkesi ayrı ayrı nasıl memnun edersin? Sen sen ol, alacağın şeyi, kadınlara danışma. Entarilikleri, ikisinin de ses çıkaramıyacakları fiata bile alsan, bu sefer de ya deseni, ya kalitesi için dır dıra başlarlar.

Aklım duracak! Bu kadar gizlediğimiz bir meseleyi, üç kapı ötede ki adam nasıl duyar?

Akşam eve dönerken, bütün tanışlığımız birkaç selâmlaşmadan ibaret olan bir ihtiyar:

— Hiç doğru yapmıyorsunuz, dedi.

Şaşırdım:

— Affedersiniz, neyi doğru yapmıyoruz?...

— Fitre zarfına istediğiniz kadar para koyun. Ona kimsenin karışmaya hakkı yok ama, çöpçü ile bekçiye ikişer buçuk lira çok doğrusu! Hangisinin yüzünü gördüğümüz var? Ceza olarak metelik vermeme- li onlara. Vermemeli ki, akılları başlarına gelsin!

Yahu çöpçü, bekçi bahıştı aklımızdan geçmedi. Para vereceğimizi nereden çıkardınız?

Kahvenin yanında karşılaştığım bir komşu:

— Gerçi bizi ilgilendirmez ama, dedi, senin yerinde olsam, bayramı evimde geçirirdim.

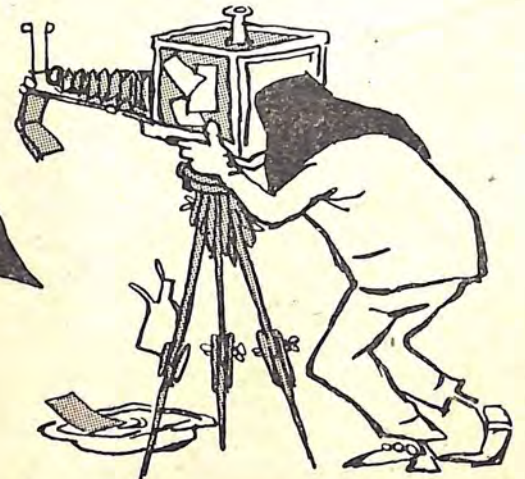
— Peki, ben bayramı nerede geçirmeyi düşünüyordum?

— Bursa'ya gideceksiniz ya...

Bir yaşına daha bastım

AF

Yazısız

— Kuzum ablacığım, bi dakika şunun önünde duruver de güzel gözlüksün!

Renan Restoran

SÜTUNLAR, koyu renk odundandı, orada hemencik, birkaç adet Jan d'Ark'ı bağlayıp yakmağa yatkın. Çıksaydı teki, kolaydı, ama tek bir Jan d'Ark çıkmıyordu ki! Ampuller de sepetlerin içindeydi, katır boncuklarının dizisinin ucunda. O oduncuklar da zâr, o Jan d'Ark'lar yanarken nazar değmesin diyeydi. Duvarı, üzerlerine kilim motifleri işlenmiş çuvallar geriliyordu.

Garsonlar, bir şehrin anahtarlarını, enayi bir müstevliye sunuyormuşcasına, kayık tabaklarını sunuyorlardı, içlerinde çıpralar falan... Ve bir Orta Çağ kralına imatnâme sunuyormuşcasına, eğik sırtlarla, eğiliyorlardı, zavallı çıpraların etini kemiğinden ayırmağa... Ne zevksizdi bu yiyen için. Ama kimse görmüş geçirmişlikten ses etmiyordu...

Kartta, kavun sürpriz yazılıydı. Sürprizin iyisini de kötüsünü de gördük, bakalım bu kavunun sürprizi n'olacak diye, ismarlıyordunuz... Size top top oyuntu edevatıyla oylunmuş, kavun toparlacıkları geliyordu. Gene ses etmiyordunuz görmüşlükten geçirmişlikten...

Bir aperitif alma yeri vardı, sağda. Orda, kendini bilenler, aperitif alıyorlardı, yemekten önce, ve kıkırdıyarak bol gösterişle, masalarına yöneliyorlardı, canlı, tasasız, çakırkef...

Şöföre demiştik ki:
— «Çek... Rennan Lokantasına!»
O bize demişti ki:
— «O lokanta değil abla, Restoran!...»

Rennan Restoran tutmuştu, ve ilk istilâcıları Hariciyecilerdi. «C'est tout à fait Européen» (Tamamiyle garpvârî) diye Fransızca kesiyorlardı. Geçen akşam kimler vardı orada AKBABA, anlatayım sana:

Portekiz Büyük Elçimiz, İstanbul efendisi tipli, Cahid Hayta... İş için gelmiş. Ankara'da iki gün kalıp dönmekmiş.

Hariciyeciler cıyaklıyorlardı:
— «İki gün, bunca uzun bir yolculuktan sonra (katır sırtında yapmadı ki yolculuğu, füze gibi uçakta yaptı), iki güünün... Monşer biraz daha kal da seni görelim...»
— «İşim o kadar sürüyor!»
— «Ah işi...»

İkinci plânda bir iş ama, bazen onu birinci plâna geçiren orijinal bir şeyler oluyor.

Bir masa tamamen Dışişlerindi. Aralarında tanımadıklarım da vardı, kalıp kıyafetleri yerinde. Tanı-

dıklarım: Protokol Genel Müdürü Halûk Kuray'la karısı, bir de dedikodu sütunlarında, giyimi kuşamı, zarafeti ve letafetinden ötürü, durmadan ismi geçen «Rebap» hanımı. Rebap, saz demek olacak, di mi?...

Lâle Kura, yakında sefere çıkacak. Çıksın... Bir fidan, zümrüt ve başak karışımı. Bir twit dö piyes giymişti, açık gri, martingallı: Arkasındaki kuşak! Martingal diyeceksiniz, çaresi yok. Nasıl ki, Rennan restoran diyeceksiniz, Rennan lokantası değil... Bir de o meşhur türbanlarından birini takmıştı. Kafasında, o kadifeden, ipekten, tüyden, tülenden, mimari ile rahat eden, nâdir kadınlardan biri. Bizler, «mimarîsiz» bile rahatsızız!

Dedikodu sütunlarının Rebap hanımına gelince, alâ Rita ağız biçimi ile ensesinde, Fransız ihtilâlinde mülhem, kocaman kadife düğümle, saçlarını kıstıran, çıtı pıtı bir hanım. İkisinin karşısında da, gam kasavet görmemiş yüzlü, hayat arkadaşları vardı... Tanrı bundan sonra da göstermesin!

Bir başka köşe politikacıların masasıydı. Hariciyecilerin masasının yanında «taşra» havası saçıyordu, bu «sandıktan çıkmışlar»... Daha sandıktan çıkmanın üstsüzlüğü üstlerindeydi, bir istisnaıyla. Arada bir ondan bahsettim AKBABA, Kın-yaz Kartal ağa, ağaların ağası...

Yaşlı bir kartala, azıcık tırnakları sökülmiş bir arslana benziyordu, heybetli omuzlarıyla, karlı başıyla. Hep bir baskına uğrayacakmış gibi ense sinirleriyle, arkasını dikizleyen bir hali vardı. E, kanunun, nizamın, âsâyişin hüküm sürdüğü (sürmüyor mu ki?) yerlerde yaşamak sıkıcı a-ğam!

Basın masası da vardı o akşam: Turhan Dilligil, biz kahraman basın'ın, iktidar kanadından temsilciydi, sessiz, mütevazî, sanki o Adalet'teki, hiddetler, şiddetler püsküren yazıların sahibi o değilmiş gibi! Eh, basın da, hariciye de, politika da temsilcilerini yollamışlardı. Artık Ankara'nın sosyete hayatına katılmıştı, Rennan restoran... Evet, Kôr Mehmed, sen git nöbetine, sen ömründe hiç «kavun sürpriz» yedin mi?

Opera:

ZAMANIMIZ, kış geleli, tiyatroyla, Meclis arasında mekik dokumakla geçiyor. Opera bu sene, aktif bir devreye girdi, tepesinde bir operacı, Aydın Gün olalı. Aydın Gün iyi operacı. İyi baleci değil... Bir genel müdürlük daha kursak da, baleyi operadan ayırsak, ne dersiniz?

Aydın Gün sonra, Allah sonradan bozmasın, iyi idareci... Öyle boğazında ses var diye (tenordu kendisi), sahnelere, başında kral taçları, ellerinde asâlar, sırtında sultanî kara kadifeden pelerinler fırlayı fırlayıvermiyor. Perdenin arkasından idare ediyor. Son perde inince, o küfe küfe kırmızı beyaz buketler, sendelene sendelene sahneye getirildiğinde (kırmızı beyaz karanfilden başka çiçek yok mu kuzum) artistlerin onu da sahneye, alkış paylaşsın diye getirtmeleri bir mesele... Alkış paylaşmak istemiyor işte!

Her hafta «devletlilerle» biz, bir başka prömiyere koşuyoruz. «Altın Batı'nın Kızı», «Rigoletto», «Tosca»...

Son prömiyer Tosca'nıkiydi...

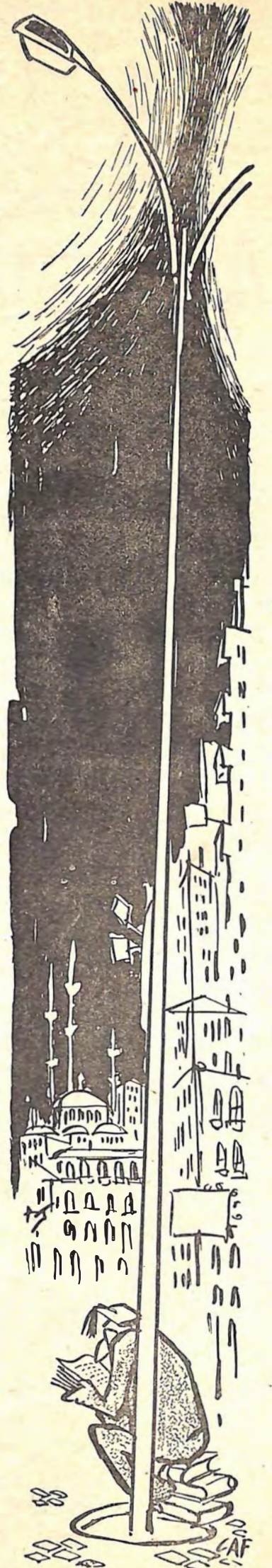
Kabinenin Ankara'da kalan kısmı, Sükan'dan, Topaloğlu'na kadar, hep si gene hanımefendileriyle birinci rangodaydı... Kabine düşerse, cumartesi gecelerini nasıl oyalyacaklar ki?... Birinci rangoyu kaybedince?... Ankara'da olduğu halde bir Bilgehan yoktu: Demirel yoktu da!

La Tosca... İlk seyredişim, Milâno'da olmuştu onu seneler öncesi. Seyrederken, ister istemez, o Scala'daki temsili hatırlıyordum. Onun dekorları, Scalanın dekoratörü, beyaz Rus asıllı, Alexandre tarafından yapılmıştı. Onun sahnesi, dünyanın en muhteşem sahnelerinden biriydi. Onun... Duralım burada!... Onun onun demekten ne çıkar?

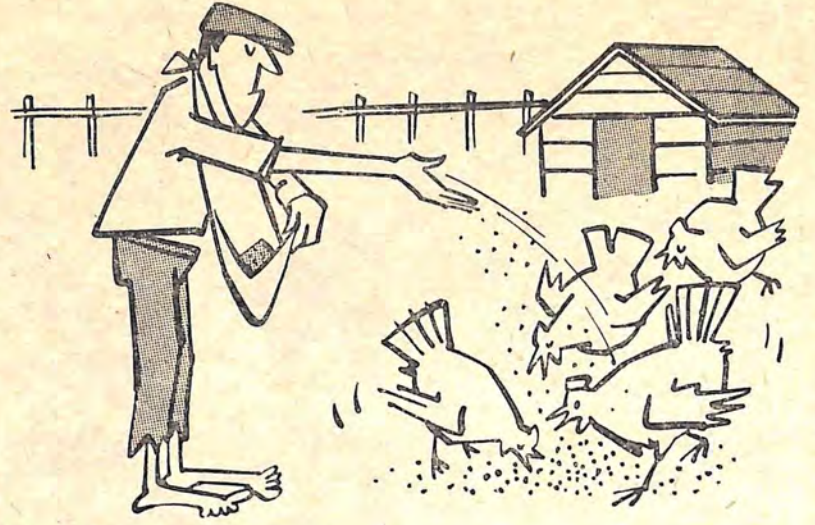
Bizim «Tosca'dan bahsedelim... Tosca rolündeki soprano, kimdi ki?... Geçen devrelerde, her an öne tilenlerden biri değildi, ama nefis, dolu, sağlam, kendine has bir sesi vardı, ve bazı hatâlı da olsa çok zarif jestleri... Sonra bir nevi sahne duyusu... Kimdi ki?... Reji de iyiydi... Belliydi ki, Devlet Operası bir çaba içinde...

Ve bu çabanın sonunda «dağ» fare doğurmayacak, ben eminim... Artık fare doğurmanın modası geçti... Politikada bile!

Nimet ARZIK

Yazısız

Silindir ve kasket!

Kabadaıdan Mektup

Ünlü kaatil adayı, sevdalı kabadayı
Yazdı bir aşk mektubu!
Şu satırlara bakın.. Hiç şaşırmanın sakın,
Bıçkın ifadesi bu:

Karı!... İçtim bu gece, Kumkapı'da iyice
Tütsüledim kafayı!
Dağıldı hep gam, keder.. Seçtim kendime önder
Ben Bekri Mustafa'yı!

Mastor oldum aşkımdan.. Kama sıyrıldı kından:
Hazır ol.. Geliyorum!
Telâş etme, bu akşam, üç el kurşun sıkarsam,
Bu aşk ilanı, yavrum!

Naz etme, öpücük ver.. Yoksa ablanı sever,
Gene eve gelirim!
Ablan da yan kırarsa, inan ki etmem tasa,
Ben işimi bilirim!

Allah görür yanını.. Alırım dul ananı,
Olurum üvey babanı!
Cadıda hem mangız var.. Hem de tutmayan diz var,
Yaşamaz uzun zaman!

Bir ayağı çukurda.. Geçmişine okur da,
Mirasına konarım!
Hesap meydanda işte.. Ben bu alış verişte
Hiç sanma ki yararım!

**NECDET RÜŞTÜ
EFE**

Aşkımı gördün artık: Dünyada böyle sadık
Bir sevgili bulunmaz.
Eşi yok Allah için, benim gibi bir gencin..
Gel, evlenelim biraz!

Satma pek fazla kurum.. Sinsilene okurum,
Beni belâya sokma!
Sonra sana küserim, küsünce de, keserim,
Billâhi lokma lokma!

Bize Polis Müdürü öğüt verir bir sürü..
Dinlemeyiz öyle şey!
Sel gibi kan dökeriz.. Biz sustalı çekeriz,
Nutuk çeker Haydar Bey!

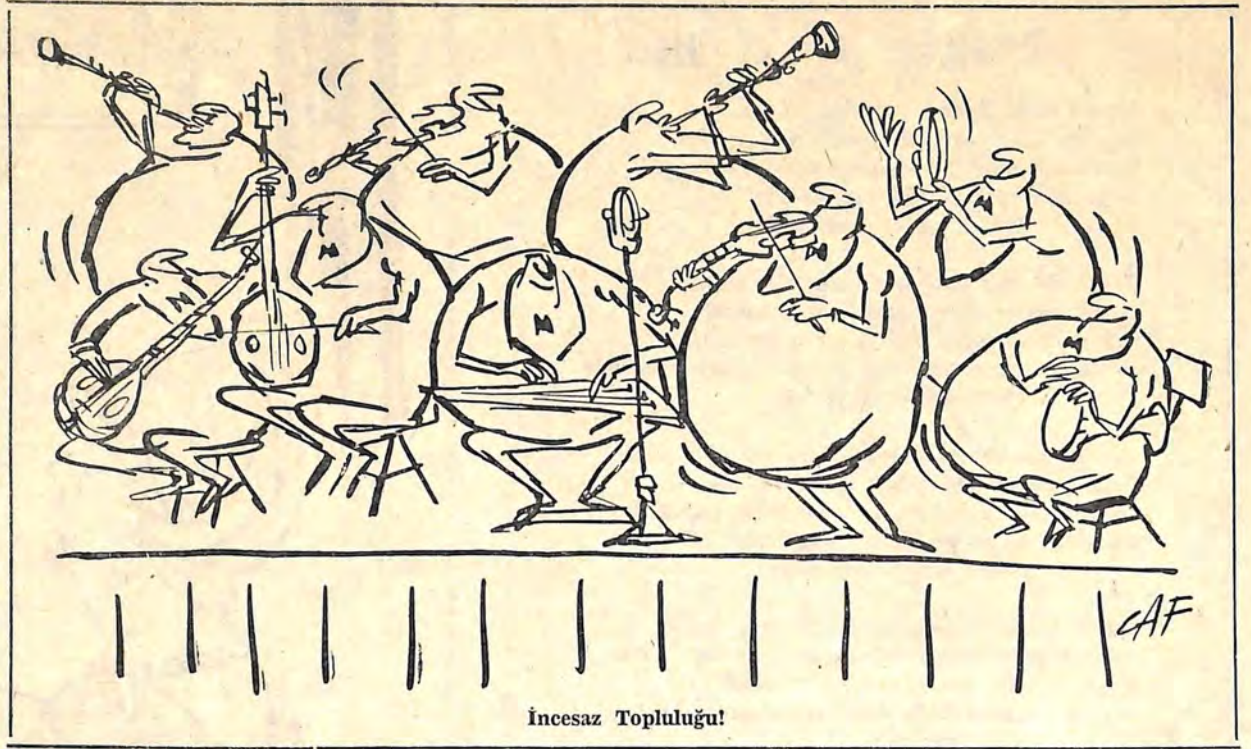
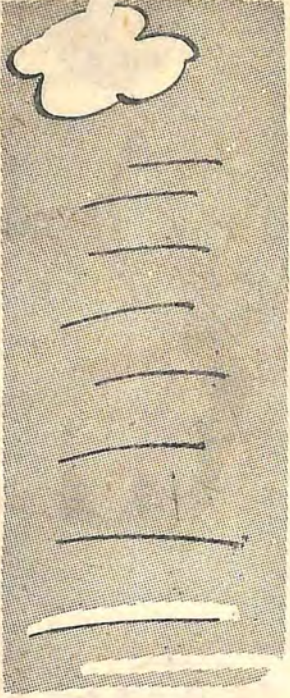
Pek kolaydır cinayet.. Onbeş yıldır nihayet..
Bakarsın, bir af çıkar!
Seçimlere ne kaldı? İki üç sene kaldı,
İnsan dişini sıkar!

Vurup tüymek de kabil.. Tutulsam da, kaç kaatil
Bizde edildi idam?
Kanun beni zor asar... Kim yaş tahtaya basar?
Siyasetle uğraşmam!

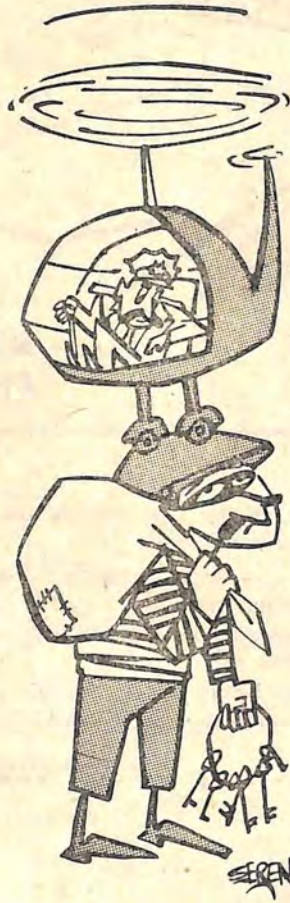
Eğer olmazsan karım, sigarayla yakarım
Gerdanımı, enseni!
Bıçağı savururum.. On yerinden vururum,
Çünkü çok sevdim seni!..

Arama, tarama!..

İncesaz Topluluğu!

Devlet kuşu!

— Güneş kaybolmadan vur şuna
bir kış yaması!..

YAZISIZ

YAZISIZ

Annen güzel mi?

Biz de biraz anlarız Suzidilden, Mahurdan,
Sen isteğini çıtlat: Bir şarkı mı, gazel mi?
Fedakârlık beklenir öğretmenden, memurdan,
Onlar için ay başı korkulan bir ecel mi?
Derler annen güzel mi?

Gönlümüz bağlanmıştı Zümrütanka kuşuna,
Birçok hayâl kurarız ama hepsi boşuna.
Hak vermek gerek elin şu soru soruşuna,
— Bir gün seni de mutlu görmemiz muhtemel mi?
Önce annen güzel mi?

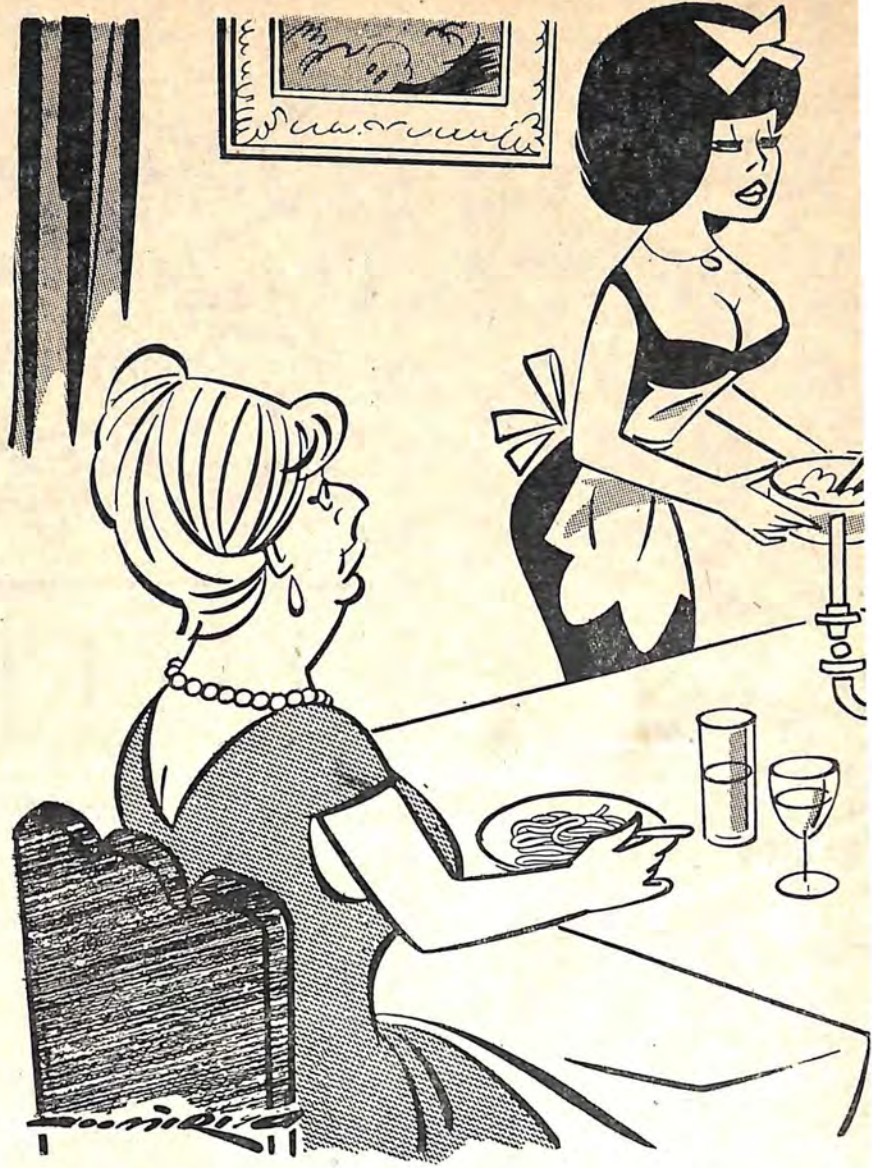
Evvelce de belirttik bizim burcumuz «Boğa»!
Boğa güreşlerinde kaldık soluk, soluğa.
Lâf anlatmak kolay mı her gün çoluk, çocuğa?
Kazanılan üç kuruş bu zahmete bedel mi?
Söyle annen güzel mi?

Batıya şarktır dersin, galiba dönmüş tersin!
Her gördüğün güzeli elde etmek istersin,
Birkaç tecrübe yapar, ümidini kesersin,
Herkes sandığın kadar hazır mı, müptezel mi?
Anlat annen güzel mi?

Başarı ümidini bağla «Keskin nefese»
Pederin hatırını sormuyor hiçbir kimse.
«Gençler bir şeyler bilse, yaşlılar yapabilse»
Şimdi de Araftayız, bizim başımız kelimeli mi?
Bari annen güzel mi?

Rüzgâr gibi geçiyor aylar da seneler de,
Plâjlar bomboş kaldı, dilberler sahnelerde!
Aman «KUTLU» senin de aklın, fikrin nelerde?
Hayâlini dolduran yalnız ince bir bel mi?
Bekle annen güzel mi?

Salâhattin KUTLU

— Nasıl oldu
— Enfes... Ye

— Sonu nasıl bitecek biliyor musunuz?
— Rahat durmazsanız, bir tokatla!..

Felâket

İki komşu kadın konuşuyorlardı:

— Sorma halimi kardeş, kocam iki gündür eve gelmiyor...

— Sahi mi?... Sakın başına bir felâket gelmesin?

— Zannetmemi, fakat eve dönünce geleceği muhakkak!

Kadın, seyahatten dönen kocasını boynuna sarıldı:

— Aman kocacığım, bir daha b yalnız bırakıp gitme. Dün gece bahçe penceresinden giren bir adam bana defa tecavüz etti.

Kocasının gözleri faltaşı gibi açıldı.

Genç kızlarla yaşayan

— Zavallı, bu yaştan so

arna beyefendi?..
yanında yat!..

— Nasıl?... İki defa mı?... O halde sen işe muvafakat ettin.. Haydi ilki sürp- z oldu diyelim, ya ikincisi?..

— Tamam, dediğin gibi: İlkinde seni rdenbire eve dönüp bana sürpriz yapı- r sandım. İkincisinde bunun bir yaban- olduğuna şüphem kalmadı!

Kurşun yağmuru

Palavracılığıyla tanınmış eski sabıkahlardan biri, arkadaşları- na gençlik hâtıralarını anlatıyor- du:

— Bir gün polisler, beni bir yere kısıtıp öyle bir kurşun yağmuruna tuttular ki, açılan de- liklerden sızan rüzgârlardan sır- tım sabaha kadar sızladı durdu.

gençleşiyor..

ah ele vermiş

Başını taşa vur!

Bir şeyler ümit ettik gelen her yeni çağdan,
Dedik ki «Özlenilen yönetim şekli budur.»
Tatmin olmadık gitti siyasetten, sevdadan,
«Hangi taş katı ise git başını ona vur!»

Çakıl batar, çöp batar uygun değil bu kumluk,
Kürsüye çıkan hatip duymuyor sorumluluk,
Başlar bir ampul olmuş her biri beş bin mumluk,
Seni kimler yerecek bol bol palavra savur;
«Palavra kâr etmezse git kelleni taşa vur!»

Kimse kabahatini almıyor üzerine,
Suçsuz cezalanıyor suçluların yerine,
Pek fazla dalmamalı bu konuda derine,
Demokles'in kılıcı hâlâ yerinde durur;
«Hangi taş katı ise git başını ona vur!»

Ya efe tanınmalı, ya miskin.. Ortası yok,
Kıt düşüncelilerin derdi yok, tasası yok,
Bir hamama girmişiz kurnası yok, tası yok,
Eski tellâklar gitmiş, gelenler yine odur,
«Hangi taş katı ise git başını ona vur!»

Gözlerdeki kadife birer silâha dönmüş,
Solcular, soltarafa bir parça daha dönmüş,
Mürteciin şapkası ezik külâha dönmüş.
Devrimlerden bahseden Neuzübillâh gâvur,
«Hangi taş katı ise git başını ona vur!»

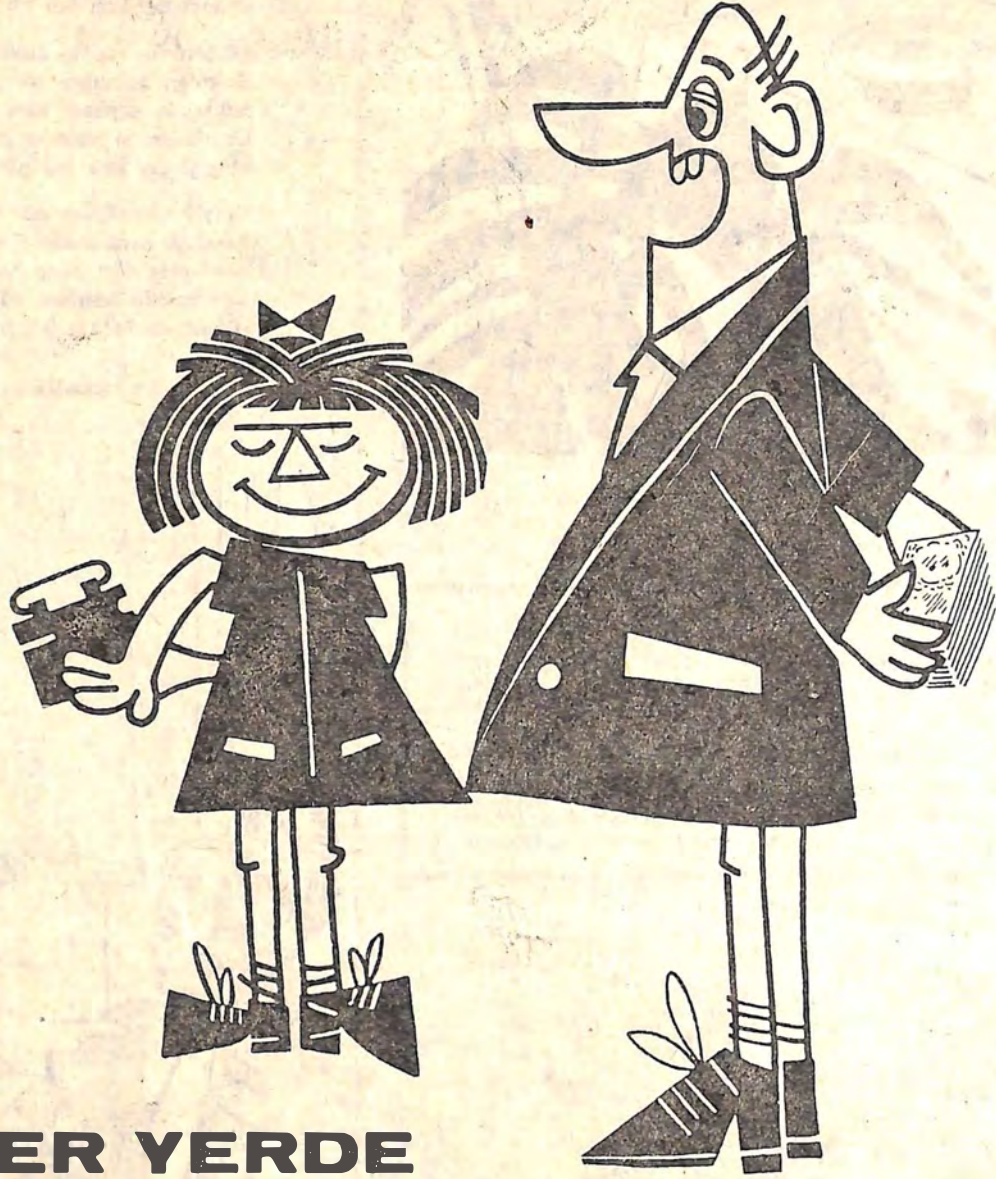
«Köylü efendimiz» di.. Efendiye saygı yok,
Bencillik şarabından içenin ayığı yok,
Nasıl olsa dört sene koltuk için kaygı yok,
Cümlesinde azamet, cümlesinde bir gurur,
«Senin de bahtın buymuş: Git başını taşa vur!»

Salâhattin KUTLU

— Sen benim yerimde olsan ne yaparsın anne?.. Birinin babası kürkçü, birinin babası kuyumcu!..

tasarruf herkes içindir

HER YERDE
HER ZAMAN

T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın : 7596 - A - 12 — 273)

Bir Küştüye mektebinde falaka!

Kurnaz talebe tam falakaya yıkılınca: «Padişahım çok yaşaaa» diye bağırması ve hocalar, sınıf arkadaşları, dayığı bırakıp selâma durmuşlardı.. Tarih tekrirden ibarettir derler. Şimdi «Padişahım çok yaşa»nın yerini «İstiklâl Marşı» alıyor!

Hamamda deli var

ÜNLÜ tulûat sanatçılarında komik Kel Hasan, eskiden her yaz Bakırköy'ünde temsiller verirdi.

Bir seferinde; o yıllarda تنها bir semt olan bu köyün işi yok, parası çok elebaşları hep birlik olup Kel Hasan'a bir muziplik yapmaya karar verirler. Kahvelerde, evlerde onun her zamanki seyircilerine sıkı bir tenbih geçilir: O hafta, Kel Hasan ne kadar tuhaf oyun oynarsa oynasın, hiç kimse gülmiyecek.. Yüzler gayet asık duracak...

Oyun günü; kantolar bittikten sonra; Kel Hasan, her zamanki gibi gaz tenekesi sesleriyle salınmaya çıkıp tuhaflığına başlar. Hayret; birkaç çocuktan başka, hiç kimsenin yüzü gülmüyor.

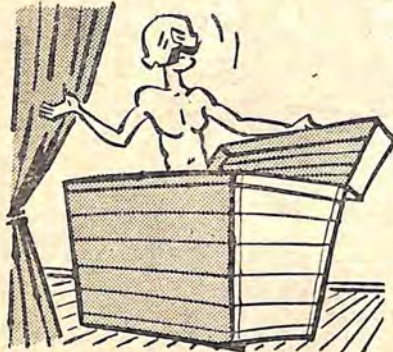
Her neyse.. Düeto esasen âdet yerini bulsun diye oynanıyor. Kel Hasan asıl hünerini üç perdelik komediye saklar.

Nihayet meşhur «Hamamda Deli Var» oyunu başlayınca, uşak rolüne çıkan Kel Hasan, olanca tuhaflığını takınıp seyircileri güldürmeye çalışır. Ama bütün gayreti boşa gider: Hiç kimse gülmüyor.

Oysaki bu oyunun bâzı sahnelerine bütün İstanbul halkı gülmekten kırılırdı. Öyle tuhaf tekerlemeler, öyle gülmüş tablolardı bu oyunda..

Hamamda deli olduğunu anlayan Kel Hasan; ayaklarında takunye, belinde peştemal olduğu halde, deliden kaçır gibi yapıyor.. Deli de kovalıyor onu..

Nihayet Kel Hasan'ı yakalayan deli bağıyor:
— Şimdi ben seni keseceğim!...

— Eh, ne yapalım; kes!...
— Sonra ne yapayım?..
— Beni mi?.. Yahni yap, tas kebabı yap!..
— Ya barsaklarını?..

Zavallı Kel Hasan olanca gayretiyle inatçı seyircileri güldürmeye çalışıyor:

— Barsaklarımı mı?.. İçini ye, dışını sat!..
Daha bunun gibi, halkın o devirde hoşlanıp güldüğü birçok tekerlemeleri sıralıyorsa da, nafile.. Seyirciler sıkıyor dişini. Gülmüyor da, gülmüyor!...

Oyun icabı, deliden kaçan Kel Hasan, sahnedeki büyük bir sandığın içine saklanıyor. Ama bunu çakan deli sandığın kapağını açıp ne yapsa beğenirsiniz: Hasan'ın peştemalını alıp kaçıyor.

Artık Kel Hasan sandığın içinde çırıl çıplak kalmıştır. Bir aralık sandığın kapağını açıp, gerçek gülmüş mimiklerle etrafa bakınıyor. Seyircilerin yüzleri gene asık.. Halk gene ciddi..

Yarı beline kadar çıplak görünüp, bu vaziyette sarfedilecek bütün nükteleri biribiri arkasından sıraladığı halde, halk gene gülmeyince, biraz daha doğruluyor sandıktan.. Artık göbeğine kadar çıplak görünmüştür. İki eliyle göbeğinin aşağısını örterek bağıyor:

— Ey ahali!!!.. Sermayeyi tükettik.. Tek bir marifetim(!) kaldı. Şimdi onu da göstereceğim. O zaman ister korkudun kaçın, ister gülün!..

Zaten demindenberi dişlerini sıkmaktan halkın çeneleri ağrımakta.. Bir kahkaha tufanı boşanıyor. Alkışlarla iniyor perde..

N. R. E.

Neydi Şunun adı ?...

Ephraim Kishon'dan bir Hikâye :

BÜTÜN aksilikler, Şehir Meclisi Başkanının iş teklifini kabul etmemle başlamıştı.

Şehir Meclisi Başkanı Sulzbaum, nedense son günlerde benimle pek fazla ilgileniyordu. Her karşılaşmamızda bana mühim bir işten bahsediyor, bu iş için akıllı, dinamik, dürüst birini aradığını söylüyordu. Hattâ son görüşmemizde, açıkça belirtmemesine rağmen, bu işi bana vermek istediğini sözlerinden anlamıştım.

Nihayet geçen akşam Sulzbaum, telefonda resmen teklifini yaptı.. İş görüşmek için beni evine davet etti. Böyle bir teklifi beklediğim halde, yine de ne söyleyeceğimi şaşırmıştım sevinçten. Teşekkür ettikten sonra, adresini sordum.

— «Helsingfors sokağı, numara 5.» diye cevap verdi Sulzbaum.

— «Peki efendim.. Birkaç dakikaya kadar geliyorum.» dedim.

Hemen hazırlanıp yola çıktım.. Ancak, bir kaç metre yürüdükten sonra, önüme sanki alışması imkânsız bir barikat çıkmış gibi «zınk» diye birdenbire olduğum yerde kaldım. Unutmuşum... Sokağın adını tamamen unutmuşum. Yalnız, baş harfinin «P» olduğunu hatırlayabiliyordum.

Sulzbaum'a sormaktan başka çarem kalmamıştı. Hemen bir telefon kulübesine girip, rehberi karıştırmaya başladım. Aksi gibi, Sulzbaum adı yoktu rehberde. Belki «Z» harfinde vardır diye Sulzbaum'a da baktım, yine bulamadım. Neden sonra, Sulzbaum'un telefonunu yeni aldığı aklıma geldi de, not defterime bakıp numarayı çevirdim.

Telefon açılınca:

— «Rahatsız ettim müdür bey..» diye özür diledikten sonra, «Efendim,» dedim, «heyecandan mı nedir, sokağın adını unuttum da!...»

— «Helsingfors..» diye cevap verdi Sulzbaum. «Helsingfors sokağı, numara 5.»

Telefon kulübesinden çıkarken, «Helsingfors... Helsingfors...» diye sokağın adını tekrarlayıp duruyordum. Şöyle biraz yürüdükten sonra da, yoldan geçen birine yaklaştım:

— «Affedersiniz...» diye sordum. «Acaba buralarda...»

Adam:

— «Maalesef buranın yabancı-sıyım...» diye sözümü kesti. «Ben de, Uziel sokağını arıyordum...»

— Uziel mi dediniz?... Yine şansınız varmış.. Tesadüfen bu sokağı biliyorum. Bakın, şu yolu doğru takip edin... Sonra sağdaki ikinci sokağa sapın.

Adam teşekkür ettikten sonra:

— «Sizin aradığınız ne sokağıydı?...» diye sordu.

— Benimki ki?... Şey... Hay Allah... Şey, canım!...

Şu uğursuz «Uziel» ismi kafamı karıştırmıştı... Herife sokağı tarif ederken, benimkinin adını unutmuşum. Aklımda yalnız bir «K» harfi kalmıştı. Ancak bu «K» harfinin de, sokağın baş harfi mi, yoksa son harfi mi olduğunu bir türlü kestiremiyordum. Sulzbaum'a bir daha telefon edip sormayı da kendime yediremiyordum. Öyle ya, iki defa sormuştum zaten... Tekrar sorarsam enayilik olurdu artık. Başımı iki elimin arasına alıp düşünmeğe başladım. Aksi gibi hatırıma bir sürü sokak adı geliyordu

da, bir türlü Sulzbaum'un ki gelmiyordu. Hattâ, hiçbir zaman aklımda tutamadığım «Schmarjahu sokağı» nı bile hatırlamıştım.

Baktım olacak gibi değil, açtım telefonu yine:

— «Alo, sayın başkanım..» diye kekeledim. «Boşuna yolu uzatmaktansa, belki kestirme bir yol vardır diye rahatsız ettim.»

— Şimdi neredesiniz?...

— Ben Jehude Sokağındayım..

— Tamam... Birine soruverin hemen gösterirler.

— Anlıyorum efendim... Anlıyorum ama, bir kere de şunun yazılışını söyleyiverseniz...

— Ne var yazılışında canım?... Nasıl söyleniyorsa öyle istet!

— Pek bilen yok da... Yeni bir sokak galiba?

— Ne münasebet efendim... Kaç yıllık sokak...

— Anlatamadım... Yani, bu kadar uzun isimli sokağı...

— Yok canım, ona gelinceye kadar daha ne uzunları var... Meselâ, Hohepriester - Matitjahu Sokağı.. Tore Von Nikanor Sokağı.. Akiba - Kolnomicerko Sokağı gibi...

— Haklısınız efendim... Ancak,

bu sokağın adını söylerken insanın dili dolaşılıyor nedense!

— Yok canım, size öyle geliyor... Hem niye bu kadar üzerinde duruyorsunuz?... Haydi, boşuna vakit kaybetmeyin... Bekliyorum.

Sulzbaum telefonu kapatınca, şaşırıp kalmıştım kulübede. «Hohepriester Matitjahu», «Tore von Nikanor», «Akiba - Kolnomicerko» gibi ne kadar işime yaramayan sokak adı varsa kafama iyice yerleşmişti.

Hayatımın en güç anlarını yaşıyordum... Ellerim titreye titreye telefonu açıp, numarayı çevirdim.

— «Sulzbaum» diye fısıldadım, «Sayın Sulzbaum... Sokağınızın adını lütfen bir daha söyler misiniz?»

Buz gibi bir ses:

— «Helsingfors...» diye kulüğimde çınladı. «Bir yere yazın da unutmayın...»

Aksi gibi yanımda kalem de yoktu. Sulzbaum'a teşekkür edip, beş dakikaya kadar geliyorum diyemeden telefon kapandı.

Sokağın adını bir daha unutmamak için, «Mnemonic» metoduyla analizini yapmağa karar verdim. «Helsingfors» kelimesinin birinci kısmı Finlandiya'nın başkenti «Helsinki» ile, ikinci kısmı ise, meşhur otomobil markası «Ford» ile ilgiliydi. Ve bu iki kısım, alfabenin sekizinci harfi «g» ile birbirine bağlanıyordu. Eh, formülü bulmuştum artık: Helsin (ki) - g - for (d) - s numara 5.

Yoldan geçen bir taksiye, «Helsingfors Sokağına..» diye atladım.

Şoför de hemen, «Başüstüne beyim..» diye gaza bastı.

Taksinin koltuğuna başımı dayayıp kendi kendime düşünmeğe başladım: Nasıl olurdu da benim gibi bir adam, böyle basit bir sokak adını aklında tutamazdı?... Öyle ya, yıllar öncesi, ortaokulda öğrenmiş olduğum Dazien'in başkenti Sarmisegetuza adı aklımda kalmıştı da, şu...

Tam bu sırada şoför:

— «Affedersiniz beyim...» diye döndü. «Ne sokağı demiştiniz?..»

Gözlerim kararır gibi oldu birden. Sarmisegetuza adından başka hiçbir şey hatırlamıyordum.

Şoför, kendisine yiyecek gibi baktığımı görünce:

— «Emin olun, Frischmann Sokağına gelinceye kadar aklımdaydı..» diye yemin etmeğe başladı.

Elimden geldiği kadar sesimi yumuşatıp:

— Peki, dedim, şimdi iyice düşünüp sistemli bir şekilde çözümeğe çalışalım... Söyleyin bakalım, en son ne hatırlıyorsunuz?

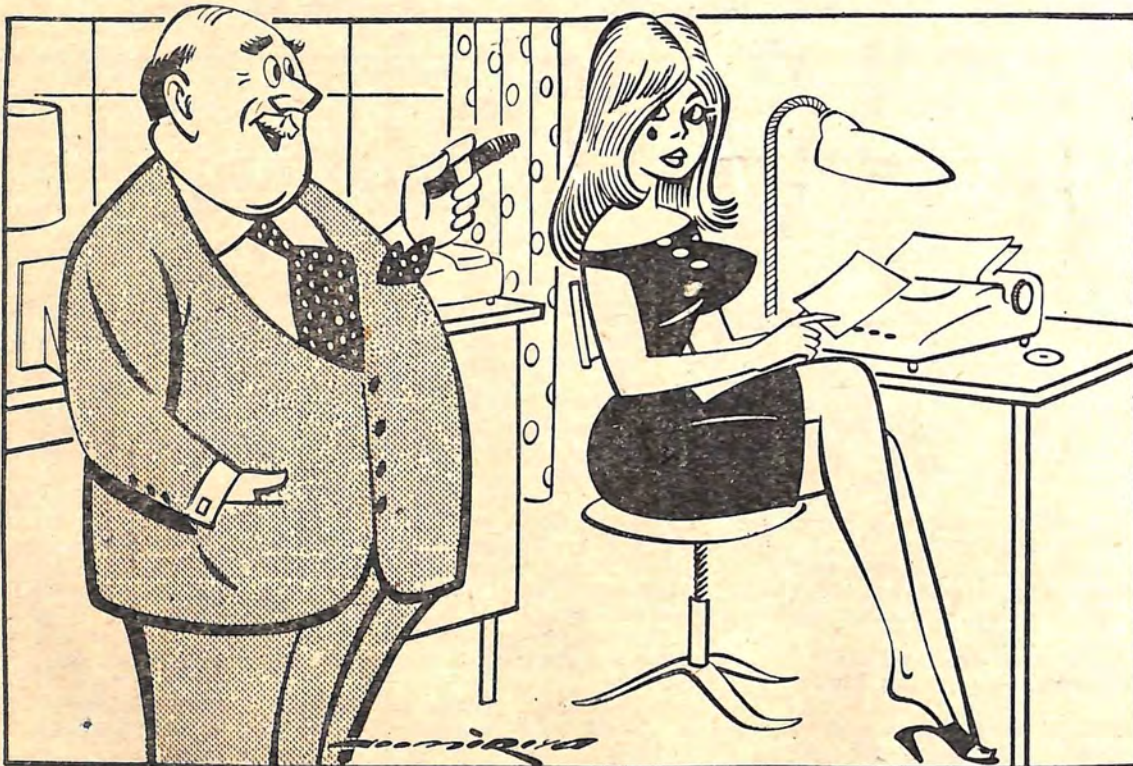
Şoför:

— «Hiçbir şey hatırlayamıyorum!...» diye cevap verince, tepem attı.

— «Kafanı çalıştırsana biraz, sersem herif!..» diye bağırdım.

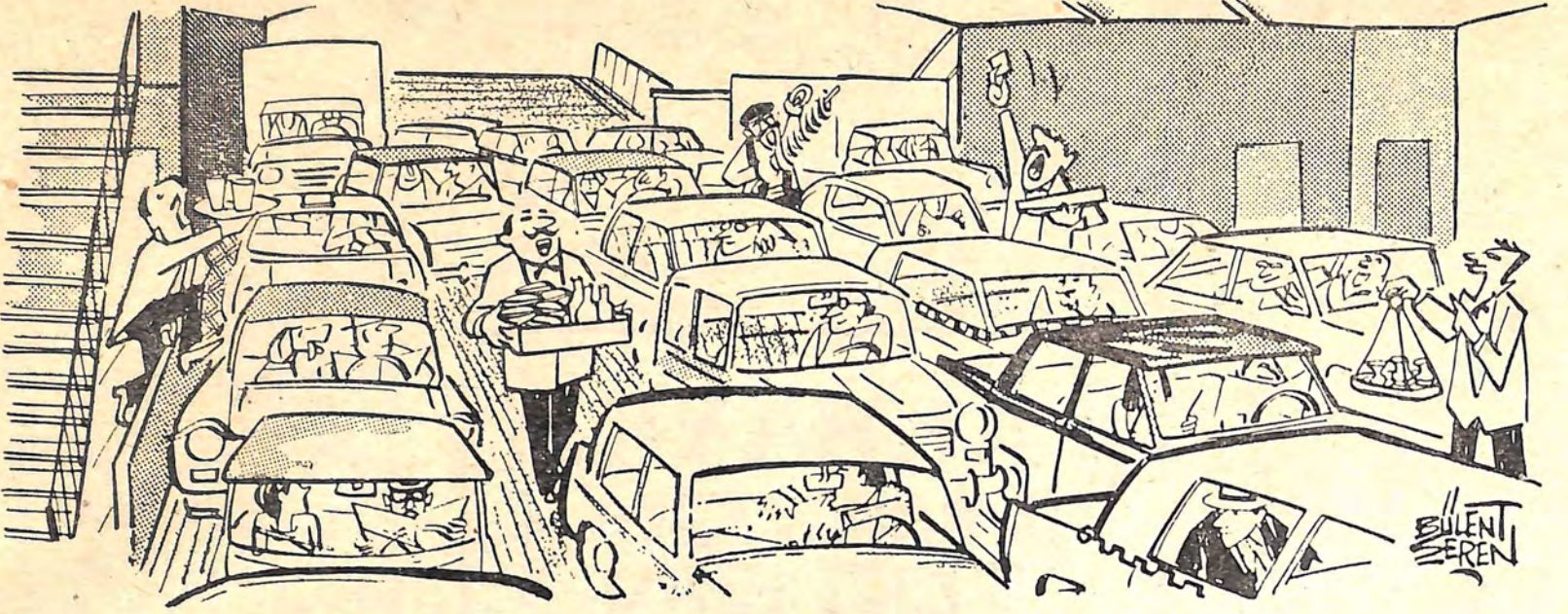
Suçlu çocuklar gibi başını önüne eğen şoför:

— «Seeligberg... Salmanowski... Frischmann...» diye hatırladığı sokak adlarını saymağa başladı.

— Anlaştık: Sabahları, ben istediğim saatte geleceğim...

— Evet... Akşamları da ben istediğim saatte gideceksiniz!...

İstanbul manzaralarından : Araba vapuru!

Birdenbire sevinçle yerimden fırladım... «Mnemonik» metodu gelmişti aklıma. Derin bir nefes aldıktan sonra, «Mnemonik» metoduyla düşünmeğe başladım hemen: Norveç'in başkenti, Oslo araya bir «g» harfi - sonra, meşhur otomobil markası Rolls - Royce'nin birinci kısmı...

— «Buldum, buldum.. Oslog-rolls Sokağı!...» diye bağırdım. «Haydi, çek bakalım...»

Şoför de benim kadar sevinmişti buna... Gaza basıp son süratle dönemeci aldıktan sonra, köşede durdu birden. Ağlamaklı bir sesle:

— Beyim, dedi, böyle bir sokak yok maalesef.

Böyle bir sokağın olduğuna doğrusu ben de pek inanmamıştım ama, şoför öyle bir kalkış kalkmıştı ki... âdeta ümitlenmiştim.

Kara kara düşünmeğe başladım yine... Yoksa araya «g» harfi konmıyacak mıydı?... Oslog-rolls... Osloroyce...

Şoförün alık alık yüzüne bakışı sinirime dokunmuştu. Cebimden çıkardığım parayı suratına fırlatıp, arabadan indim... İlerdeki telefon kulübesine doğru yürümeğe başladım.

Sulzbaum telefonu açınca, zorlukla:

— «Birazdan geliyorum...» diye kekeledim. «Ancak, şey... İnanmıyacaksınız ama...»

— «Helsingfors...» diye gürledi Sulzbaum. «Anladın mı dangalak herif?... Helsingfors... Gelmene de lüzum kalmadı artık.»

Ve... «çat» diye telefonu kapadı yüzüme.

Telefon kulübesinden çıkınca, karşıdaki sokağın tabelası ilişti gözüme... Üzerinde, «Helsingfors Sokağı» yazılıydı.

Hiçbiri umurumda değildi artık... Ne Sulzbaum, ne Şehir Meclisindeki iş, ne de sokağın adı. Öyle ya, Şehir Meclisindeki işi alıp da ne yapacaktım sanki?... Saçmasapan sokak adlarıyla uğraşacaktım? Neydi şunun adı?... Şey... Şey... Tuuuuh!... Ne sokağıydı be?

Çeviren :
Ergin ORTAÇ

Hekimlere dörtlükler

Muş'a doktor gidiyor, Muş'ta insan kalmadı!
Yalnız başına kimi cennete koysan bıkır.
İssiz dağlarda hekim bilmem ne iş görecektir?
Bir yıl sonra o da Muş Tarzanı olup çıkart!

Hastanın güveni yok, her ne yapsa nafi!e!
Beşyüz liralık adam! Düşün, nola ki tabip?
Bizdeki hekimlere acırdı Molyer bile,
Candan, gönülden değil elbet zoraki tabip!

Babanın derdi siroz. Et ye, dedim. Güldü buna.
Çare hep bol yiyecek; kız anemik, anne verem.
Anladım burda hekimler duruyor boşboşuna,
Belki hayrım dokunur, Kongo'ya kalkıp gitsem.

Dr. Ömer Lûtfi ŞADOĞLU

Müşteri

İki tüccar arkadaş karşılaşır-
lar:

— İşler nasıl?
— Çok memnunum halimden!
Her gün biraz daha büyüyen bir müşteri kitlesine sahibim!
— Müthiş yahu! Ne satıyor-sun?
— Çocuk elbiseleri!...

Yüzüne havuzu

Timarhane gittikçe modernleşiyordu. Son olarak yüzme havuzu da yapılmıştı. Deliler bu modern yüzme havuzunu görünce çok sevinmişlerdi. Birinci, ikinci, üçüncü katlardaki trampelenlerden kendilerini aşağı atıyorlar, eğleniyorlardı.

— Azizim! dedi delinin biri ötekine. Düşün bir kere bir de buraya su konursa ne hârika bir şey olur, değil mi?

Bilirkişi

Sokaktaki kalabalık, yolu tıka-
mıştı. Adam meraklılardan biri-
ne sordu:

— Ne var? Ne oluyor?
Öteki omuzlarını silktiler:
— Bilmem! Bilen biri vardı, o da gideli yarım saat oluyor!...

Sıfır

Küçük François mektepten eve döndüğünde ağlamaktan gözleri şişmiş, burnu da akıyordu.

Vaziyeti hemen çakan babası:

— Gene sıfır a'dın değil mi? dedi.

— Vallahi baba kabahat bende değil! Öğretmenin sorduğu su-
ali bir bilsen!

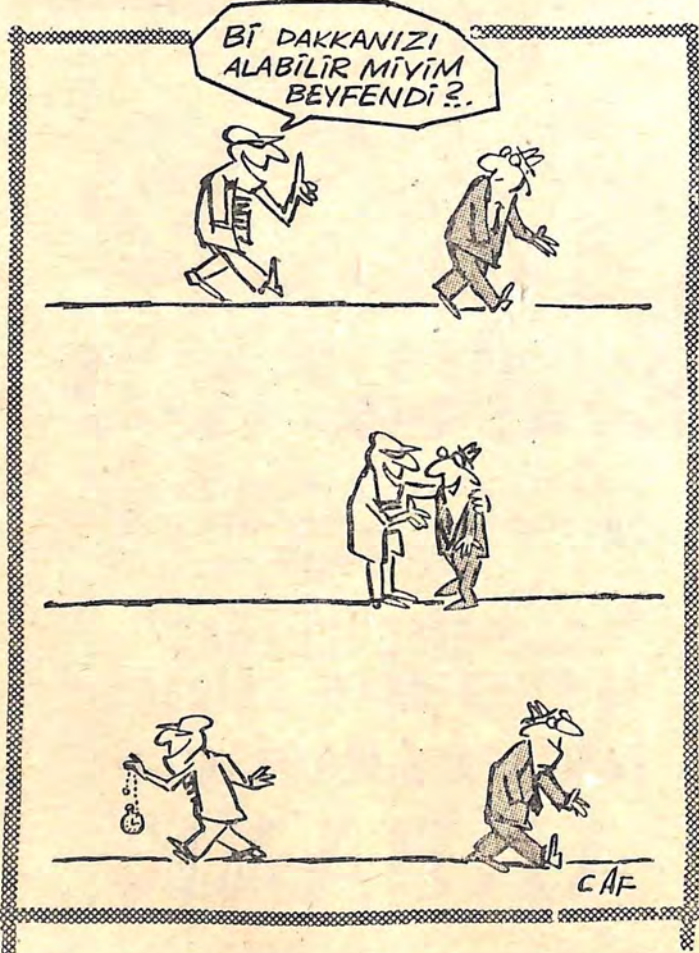
— Ne sordu?
— I. François'nin babası kim-
dir?

— Sen de bilemedin ha salak? diye haykırdı baba. Herkes bilir ki, I. François'nin babası II. Henri'dir.

— Ben de öyle dedim baba!
— Sonra?
— Sonrası sıfır işte!!

Araba

Hasta, doktora sorar:
— Doktor bey, acaba iyileşir miyim? Yoksa çok mu mühim?
— O kadar da değil! Sekiz gün-
ne kadar arabayla gezinti bile yapabilirsiniz?

Yankesiciler faaliyette... — Gazeteler —

idarelidir!

EDISON
AMPULLERİ

BOL IŞIK - AZ SARFIYAT

(İlâncılık : 6749 — 272)

AKBABA

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

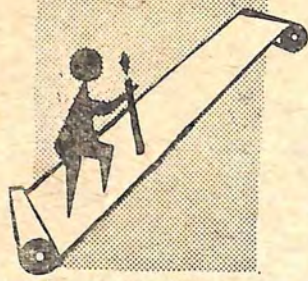
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

Fiyatı : 100 kuruştur.

Herkezin beklediği kitap:

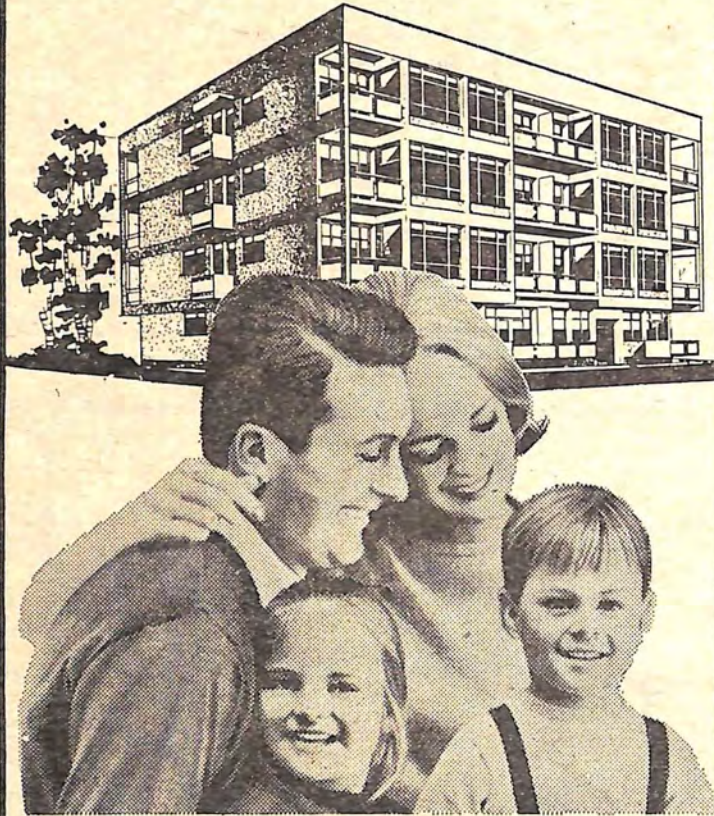
Bizim Yokuş

Yusuf Ziya Ortaç

PEK YAKINDA

AKBANK in
1 MİLYON
700 BİN
LİRALIK

Yıl sonu çekilişi
AİLENİZE REFAH GETİRİR

İstanbulun en güzel semti olan
Fenerbahçe Dalyan Koyunda
ve Caddebostanda

KALORİFERLİ LÜKS
15 APARTMAN DAİRESİ
ve
ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ
AKBANK

(İlâncılık : 6606 — 271)

Reklâmınızı
Gazete ve dergilerle
Değerlendirin

BASIN
İLÂN
KURUMU

Yurt içi ve
Yurt dışı
Reklâmlarınız için
hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK :

Cağaloğlu, Türkocağı
Caddesi No. : 1
İstanbul.

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi :

BASINKURUMU

(Basın : 22180 — 270)

CEYMİS BONT

10

SUÇLU KİM?

BÜLENT
SEREN

— 23 —

— Kahpe dünya merhametsiz dünya!... Neyine yanarsın? Hangi derdine? Yarın evi yıkacaklar ona mı yanarsın, çocuk solup gidiyor, ona mı yanarsın?... Ah ulan felek aha!... Dertlerin hepsini bizim başımıza mı tebelleş edersin?

Sevim ağlıyordu köşeye çekilmiş.

— Ağlama kızım, dedi Selâhattin... Gençsiniz, güçlüsünüz, yenisini yaparsınız.

— Ben yıkılacak eve ağlamıyorum baba. Ayhan'a ağlıyorum. Ya bir şey olursa kardeşime?

Dışarı çıktı Selâhattin... Batan güneşe baktı... Kimbilir kimler, mutlu mutlu bakıyordu şu anda batmak üzere olan güneşe? Şarkı söyleyen insanlar da vardı ona baka baka... Bu viranelerden son seyre-diği güneşin batışını. Yarın yine doğacaktı... Ama doğarken de yıkacaktı evleri... Keşki hiç doğmasaydı... Gözü Fikret'e takıldı. Kapıda ki kömürle yazılmış, —Sevim-Fikret— yazısını silmeğe çalışıyordu.

— Kolay gelsin Fikret, dedi.

— İsimle lüzum kalmadı baba. Çünkü, içinde oturmak nasip olma-yacak artık.

— Belli olmaz oğlum. Çıkmadık canda ümit vardır. Ümitler görünmez ama insanlar onu beklerler... Ne mâlûm, belki de yıkmazlar.

— Yok baba yok. Hükûmet kuvvetine karşı mı gelinirmiş hiç. Yıkar da, yapar da...

— Gecekonduları yıkar.

— Şuraya dut diyecektim baba Sevim için, şuraya da erik diyecektim Ayhan için... Çinkolarını borca almıştım. Camını da takacaktım bugün...

Sevim koşu koşu geldi yanlarına:

— Ayhan ağırlaştı baba, dedi.

Selâhattin kendi avlularına koşup gidince iki sevgili bir müddet sessiz sessiz güneşin son ışıklarına baktılar. Ne desinlerdi birbirlerine: «Perdeleri çiçekli basmadan, hamamlığı çimentodan mı olacak» desinlerdi. Yıkılmış küçücük bir kâğıt dünyalarını, yok etmişti ümitlerini, hülyalarını. Ne kolkola girip sine-maya gidebileceklerdi artık, ne Ayhan'a lâstik çizme alabileceklerdi. Sönmişti hepsi de... Bir balon gibiydi... Koca delikli bir balon gibiydi...

Sevim, Fikret'in yanına yaklaştı. Kolundan tuttu:

— Fikret, diye usulca seslendi.

Fikret'in gözleri, takılmış kalmış minicik odacıklarına. Bakamıyordu başka tarafa, bakmak istemiyordu...

— Kapısı da ne sağlam olmuştu...

— Pencerelerin büyüklüğü tam senin istediğin gibiydi.

— Leğende yıkanmıyacaktım artık...

— İlerde bir de kerevit yapacaktım. Akşam üzerleri dışarı çıkarıp oturacaktık üstüne...

— Sandalya da alırdık belki...

Mediha'nın canhıraş sesi duyuldu...

— Ayhan!... Ayhan'ım!... diye bağırdı.

Selâhattin telâşla evden çıkarken, Sevim girdi içeri:

— N'oldu anne? diye bağırdı.

Kadın, Ayhan'ın başında dizlerine vura vura ağlıyordu:

— Gidiyor, Ayhan'ım gidiyor!...

Sevim de döğünmeğe başladı. Fikret şaşırılmıştı. Ne yapacağını bilmiyordu. Koştı, annesini çağırdı. Huriye içeri girer girmez, Mediha'yı kollarından yakaladı:

— Ne yapıyorsun Mediha bacı, ne yapıyorsun? Kendine gel biraz. Baksana bir şeyi yok çocuğun. Nefes alıyor, dedi.

Mediha vurunuyordu... Hıçkırık hıçkırık:

— Gözleri döndü Huriye, gözleri döndü, diyor.

— Yok bre bacım... Dinle bak, nefes alıyor. Açlıktandır, ne zamandır bir lokma yediği yok ki çocuğun.

Selâhattin, Gecekondu Mahallesinin en ihtiyar ve en tecrübeli kadını olan Havva Hocayla beraber içeriye girdi. Yaşlı kadın, çocuğun başına geçti. Bir müddet Ayhan'ın yüzüne baktıktan sonra:

— Yok bir şeyi çocuğun, dedi. Ben şimdi ona bir okurum, bir şeyciği kalmaz!... Sonra, Mediha'ya döndü:

— Hadi bakalım Mediha, sen Huriyegile git. Burada bağırıp da çocuğu korkutma!...

Huriye, Mediha'nın kolundan ya-pıştı:

— Hadi bize, hadi bize, dedi.

Gitmek istemiyordu. Huriye onu âdeta sürükler gibi götürdü...

Selâhattin korkuyla sordu:

— Yoksa Hava teyze?...

Yaşlı kadın, hayır anlamında başını kaldırdı. Arkasından da:

— Birşey yok, dedi.

Sevim'e seslendi:

— Hadi Sevim, sen de Huriyegile!... Siz de lan, Asaf, Osman, siz de!...

Çocuklar hıçkırarak dışarı çıkınca Havva Hoca, koyundan çıkardığı Kur'anı Ayhan'ın başucunda okumağa başladı. Selâhattin Havva Hoca'nın gözlerinin içine bakıyordu. Bir şeyler sezmek, bir şeyler öğrenmek istiyordu o donuk mavi gözlerden...

Yetmişlik kadın şimdiye dek kaç zekâret görmüştü, kaç ölen insan görmüştü... Ayhan'ın boğazından hırıltılar çıkıyordu. Minicik karnı, kalın yorganın altından fırlamak istercesine şişiyor, iniyordu... Sanki; odanın, dünyanın havası az geliyordu onun yumruk kadar ciğerine... Saçlarının ucundan çıkan tomur tomur terler, gözlerinin karamış çukurlarına doluyordu. Aralıklı olarak titriyordu... Bırakmak istemiyordu kendisinin olan şeyleri. O küçücük vücudu yürüten, oynatan, konuş-turan can çıksın istemiyordu. Cenkleşiyordu yaşamak için... Her şeyiyle,

nefesiyle, kaslarıyla, hırıltısıyla, isyan ediyordu ecele...

Göğsü son bir defa daha şişti. Sonra söndü yavaş yavaş kubbeleşen yorgan. İndi, indi, dümdüz oldu... Minicik baş yana kaydı, hırıltılar kesildi, kasılmalar durdu...

Selâhattin:

— Hava teyze!... diye bağırdı.

— Mediha'ya söyleme, git buradan, uzaklara git... Oralarda ağla!...

Selâhattin boğulur gibi çıktı odadan. Bağırarak istedi, bağırarak istedi, ağlamak istedi, ağlayamadı... Yalnız, tavuk boğazlanır gibi sesler çıkarak karanlıklara doğru koştu git-ti...

Huriye gözüktü kapıda:

— Bitti mi Hava teyze? diye sor-du.

Yaşlı kadın başını kitaptan kaldırarak:

— Bitti, dedi... Bir bıçak getir, karnının üzerine koyalım!...

Gece yarısı Selâhattin eve geldiğinde karısının kızının feryatları dinmemişti daha... İçeri girmedi, avluya oturdu... Gökyüzündeki yıldızlara baktı. Donuk donuktu yıldızlar... Onlar da ölmüştü sanki Ayhan'la beraber. Her şey, her şey ölmüştü. Gecekondular da, çinko damlar da, bakır kazanlar da, tatlı arabası da... Yaşayan bir tek şey vardı: Gecenin sessizliği. Bomboş bir sessizlik... O sessizlikte Ayhan yoktu... Hiçbir şey yoktu... Hürriyet Mahallesi de yoktu. Küçülmüş, bir kibrit kutusu kadar kalmıştı evler... Kibrit kutularına bir tekme atıp da ne edeceklerdi sanki?...

Arabacı Cafer, geldi oturdu yanına:

— Üzülmeye Selâhattin, kul olanın başına gelir böyle şeyler, sen sağ-sın ya, ona bak!... dedi.

— Ayhan sağ değil...

— Ama geride kaç tane var?

— Fazlalık değildi ol...

— Öyle ama, ne gelir elden?

— Hiçbir şey...

— Karını, çocuklarını düşün. Sen metin ol ki, onlar da olsunlar.

— Ayhanım!...

Çocuğu öldüğünden beri ilk defa ağlıyordu Selâhattin. Bu daha ziyade bir ulumaya benziyordu...

Sabahleyin Gecekondu Mahallesi-ne yıkımcılardan evvel bir cenaze arabası geldi... Ayhan'ın tabutu da Ayhan kadar küçüktü... Tabut, arabanın arkasına yerleştirildi, Mediha ile Selâhattin de arabanın önüne bindiler. Beş yıldır hâtralarıyla dolu Ayhan'cıklarını mezara götürüyorlardı.

Tepede birikmiş gecekondu-luların yanından geçerken Salih efendi:

— Adamın hem ocağı yıkıldı, hem de evi yıkılacak, dedi.

Burma bıyıklı Hüseyin:

— Bakıyorum da Salih efendi amca, şimdiden kopçaları koyuverdin. Hani karşı koyacaktık? dedi.

— Koyacağız, koyacağız koymasına ya...

Şerbetçi Tufan:

— Tabi koyacağız... İşte evler, yakın mı diyeceğiz? Demiyecemiz işte. Biz bunları ne zorluklarla yaptık... Unutmadım daha ben o çinkoları sırtımda bu tepeye yelkenli gemi gibi çıkarışımı. Rüzgârda savruluşumu unutmadım. Direklerin omuzumda açtığı yaralar kapanmadı daha... Bütün dilmeleri karım çekti tepeye.

Seyyar Hüsnü:

— Yıkırlar oğlum, yıkırlar, dedi. Hükûmet kuvveti bu, gelir mi hiç dalgaya? Baktı ki karşı koyuyoruz, polisi var, askeri var... Dayarlar tabur tabur askerleri, yıkırlar giderler.

Tufan, sinirlendi bu söze:

— Biz gâvur muyuz be Hüsnü âbi? Moskoftan mı geldik? Kimin askerini kime dayıyorlar?

Güldü seyyar Hüsnü:

— Topu bile dayarlar oğlum, topu bile, dedi.

Salih efendi, tepeden aşağıya, patikanın ucunun asfaltla birleştiği yere bakıyordu. Oradan bir kamyon patika yola dönerse, tamamdı, yıkılmıştı tüm evler.

Odacı Mustafa:

— Hani Salih emmi, yıkmazlar di-yordun ya. Nereye gitti o senin me-den hukukun? diye sordu.

Salih efendi hiç cevap vermedi.

Hamal Osman:

— Bir tek kuruş yok vallahi cep-te, dedi. Bugün yıkarlarsa, torlayıp toplayıp direkleri şu karşıdaki dağa çıkacağım. Öyle bir yer bulacağım ki, ne kurtlar görsün, ne de kuşlar. Ama şimdiyi düşünüyorum... Şimdi ne yapacağız? Şimdi nerede yatacağız?

Yaşlı bir adam:

— Siz şimdiden bozguna uğradınız, dedi.

— Uğramadık, diye bağırdılar.

Çöpçü Şeref:

— Uğramadık, yemin ediyorum ki uğramadık, dedi. Yıkırmıyacağım, cümle âlem yıktırsa ben yıkırmıyacağım. Yok... Gidecek yerim yok. Mezar olsa razıyım ama yok işte!...

İki saat sonra asfalttan patikaya bir kamyon döndü... Hepsini ayağa kalktı.

— Geliyorlar!... diye bağırdılar.

Kadınlar da toplandılar erkeklerin etrafına... Hiç kimse işe gitmemişti o gün... Kibritler sinirli sinirli çakıldı, dumanlar sinirli sinirli üflendi.

Tufan:

— Yok ha, caymak yok, dedi. Namussuzdur cayan, anladınız mı, namussuzdur cayan!... diye bağırdı.

Tufan'ın karısı ileri atıldı:

— Kahpedir dönen!... diye cevap verdi kocasına.

Araba tepeye çıkıncaya dek ikinci kibritler de çakılmış, ikinci sigaralar da yakılmıştı...

Arabadan kırka yakın eli kanca-lı, kazmalı amele indi. Daha sonra şöfö mahallinden bir polisle iki bele-

DENİZDEN GELEN

MANZUM ROMAN

Gelecek Sayımızda..

diye zabıta memuru atladılar aşağı.

Fikret karşısına dikildi:

— Yapmayın âbiler, yapmayın memur beyler... dedi. Daha evimi yeni yaptım. Üç beş gün oldu bite-
li... Evlenecektik, Sevimle evlene-
cektik... Ayhan öldü... Ölmeseydi...

Polis, Fikret'in omuzuna koydu e-
lini:

— Ben maaşlı bir memurum kar-
deşim, dedi. Âmirlerim bu işi ver-
diler, ne yapayım ben?

Bu kez Tufan dikildi karşısına:

— Yıkırmıyacağım işte, dedi.

Belediye zabıta memuru:

— Siz inanıyor musunuz ki biz bu
iş zevkle yapıyoruz? Hepimiz de ev
bark sahibiyiz. Yurt, ocak ne oldu-
ğunu biliriz. Ama ne yapalım, vazife...
Şu amelelere bakın!... Hepsi
de yevmiyeli. Bu iş için veriliyor
onlara yevmiye. Vazifeleri bu evle-
ri yıkmak. Verilen emir öyle, ne ya-
palım biz?...

Tufan'ın karısı göğsünü yırtarak
çıktı ortaya. Daha doğrusu kendini
attı:

— Sizde din yok mu, iman yok
mu? Nasıl sersefil edersiniz bunca
insanı! diye bağırды.

Polis:

— Hemşire, dedi, bağırma öyle.
Size biz iyilikle söylüyoruz. Yıkma-
ğa geldik. Boşaltın evlerinizi, şayet
boşaltmazsanız, öylece de yıkarız.
Bizi buna mecbur etmeyin!...

Selâhattin'le karısı gözüküler u-
zaktan. Karısının elinden tutmuş,
Ayhan'ı gömmekten geliyorlardı.
Yavaş adımlarla kalabalığa karıştı-
lar. Selâhattin, karısının elini bira-
karak, bir uyurgezer gibi amelele-
rin önünde durdu:

— Bir kazma, kazma verin bana,
dedi.

Önündeki amele bilinçsiz olarak
uzattı kazmasını. Çit çıkmıyordu ka-
labalıktan... Herkes, Selâhattin'in
kazmayı ne yapacağını merak edi-
yordu. Belediye zabıta memurları
geriye çekilmiş, polis elini tabanca-
sının kabzasına atmıştı...

Yürüdü Selâhattin... Kalabalık da
arkasından yürüdü. Kapının önünde
bekleşen, gözleri kızıl çocuk-
larının yanından sessizce geçti...
Kalabalığın şaşkın bakışları arasın-
da ilk kazmayı salladı geçekundu-
cuğuna... Darbeyi yiyen duvar, toz-
lar saçarak delindi... Bir daha, bir
daha, bir daha vurdu... Çıldırması
sanki Selâhattin... Dama çıktı...
Çinkolara vurdu... Vurdu... Vurdu...
Vurdu...

Her kazmayı sallayışında:

— Yıkıldı zaten ocağım, söndü,
söndü, diyordu...

On dakika içersinde yerle bir et-
mişti çerden çöpten yapılmış evini.
Kazmayı belediye zabıta memuru-
nun önüne attı:

— Alın, sizin işinizi ben gördüm,
dedi.

Herkes:

— Dellendi Selâhattin!... diyor-
lardı.

Kızını çağırды... Sonra Fikret'e
seslendi... Elele tutuşturdu ikisini:

— Sevim sana emanet, dedi...

Karısını ve çocuklarını önüne kat-
tı. Kalabalığı yarıp çıktı...

Patika yolda dört kişi, birer nok-
tacık olurlarken, ameleler de soka-
ğın başındaki evi yıkmaya başlamış-
lardı...

Güneş, bulutun arasından çıkmış
gülümsüyordu insanlara...

BİTTİ

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Vasiyet

Yaşlı baba Mac İntosh öleceği-
ni anladığı sabah üç oğlunu baş
ucuna çağırdı. Sonra yatağında
doğruldu:

— Sevgili oğullarım! dedi. Ba-
na, ölünce tabutuma her biriniz
100 İngiliz lirası koyacağımıza
dair söz verin!

— Söz baba! dedi oğulları!

Memnun baba Mac İntosh ö-
bür dünyaya göçtü. Cenaze günü
Patrick, kardeşlerin en büyüğü,
elleri titreye titreye tabuta para-
yı koydu. Onun arkasından or-
tanca oğlan düşündü, taşındı. O
da parayı tabuta bıraktı. Sıra en
küçüğe gelmişti. Alan, cebinden
defterini çıkardı ve 300 İngiliz li-
ralık bir çek imzaladıktan sonra,
bunu ölünün ellerine sıkıştırdı
ve iki yüzlük banknotu cebine
indirdi.

— «Anne» derken sizi
çağırmadı ki...

Balık

Askeri hastanede doktor gün-
delik vizitasını yapıyordu. Çavuş
Dubois'nin yanına yaklaştı:

— Ateşin inmiş. Kaç günden
beri rejimdesin?

— Bir haftadan beri binbaşım!

— Şimdi canın neler yemek is-
ter kimbilir? Balık sever misin?

— Hem de nasıl binbaşım!

Doktor hemşireye döndü:

— Günde iki kaşık balık yağı
vereceksiniz!

Şans

Tristan Bernard can sıkıcı bir
temsilin prömiyerine davet edil-
mişti. Birinci perde bitmeden ya-
nında oturan adamın uyuduğu-
nu farketti. Derken uyuyan adam
horlamağa başladı. Tristan Ber-
nard koluyla dürtüldüyip uyan-
dırdı onu. Zavallı adam pek ut-
annıyordu:

— Yorgunluktan mı nedir pek
farkına varamadım! dedi...

— Hayır hayır, diye atıldı Tris-
tan Bernard. Sadece şansınız
varmış!...

Yazısız

Şarkıcı

Pansiyonun yerlilerinden, bir
arya meraklısı amatör şarkıcı,
her fırsatta müşterilere müzik
ziyafeti çekmekten geri kalmaz.
Gene böyle bir konser sonunda
yeni gelenlerden biri:

— Aman ne hoş ses! diyerek
fikrini açıkladı.

— Bu bir şey değil, der gece
bekçisi! Siz onu bir de gargara
yaparken duymalısınız!

Yazısız

Arslan

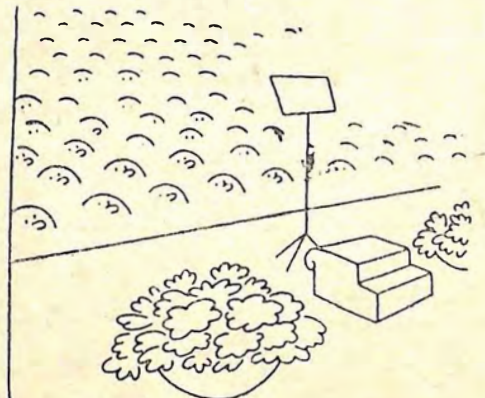
Afrika'nın balta girmemiş ormanlarından birinde avcı an-
sızın bir arslanla burun buruna gelir. Hemen tüfeğini omuzlar,
nişan alır ama kurşun hedefe vurmaz. O sırada arslan da avcı-
nın üzerine atlar ama o da hedefte yanılır. Bu kargaşalıkta avcı
bir ağaca tırmanıp canını zor kurtarır ve kendi kendine şöyle
bir karar alır:

«Bir daha buna benzer olayın meydana gelmemesi için atış
talimleri yapmam gerekiyor!»

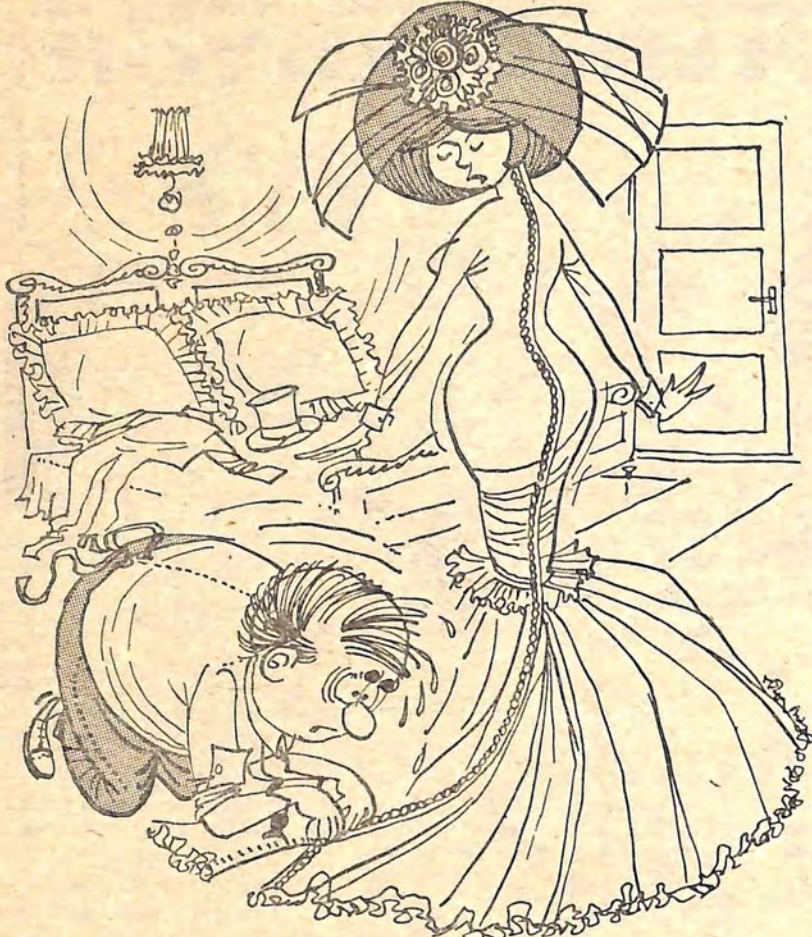
Egzersiz için kasabanın dışında bir çit kenarını seçer. Tam
atışa başlayacağı sırada kulağına garip bir ses gelir. Meraklanır,
hemen eğilip çitin öbür tarafına bakar. Bir de ne görsün, ar-
slan da atlama talimi yapmıyor mu?...

Harika çocuk!

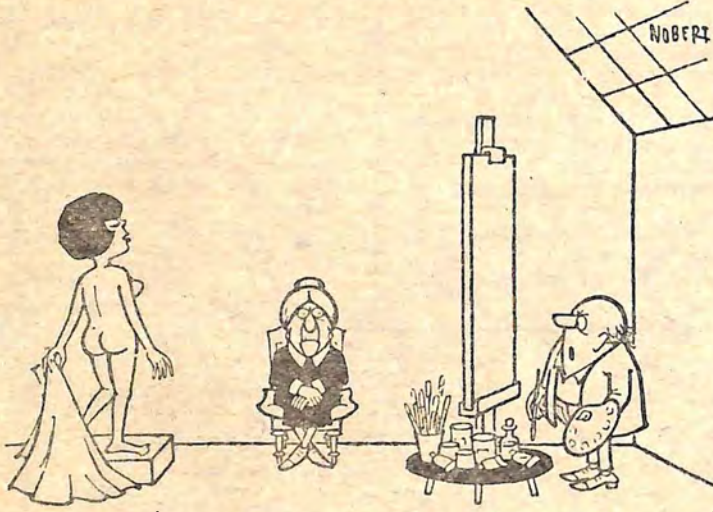
Diinya Karikatürleri

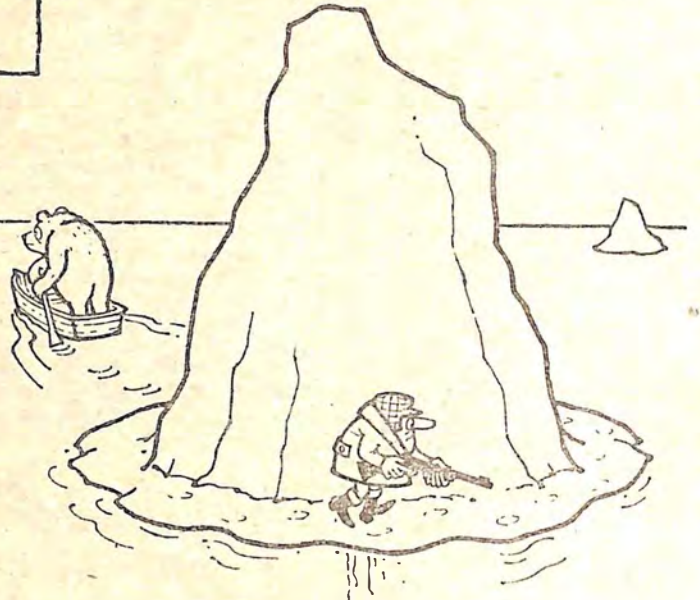
DÜĞÜN GECESİNDE:
DÜĞMELER ÇÖZÜLÜRKEN...

-AMAN ÜŞÜMESİN !

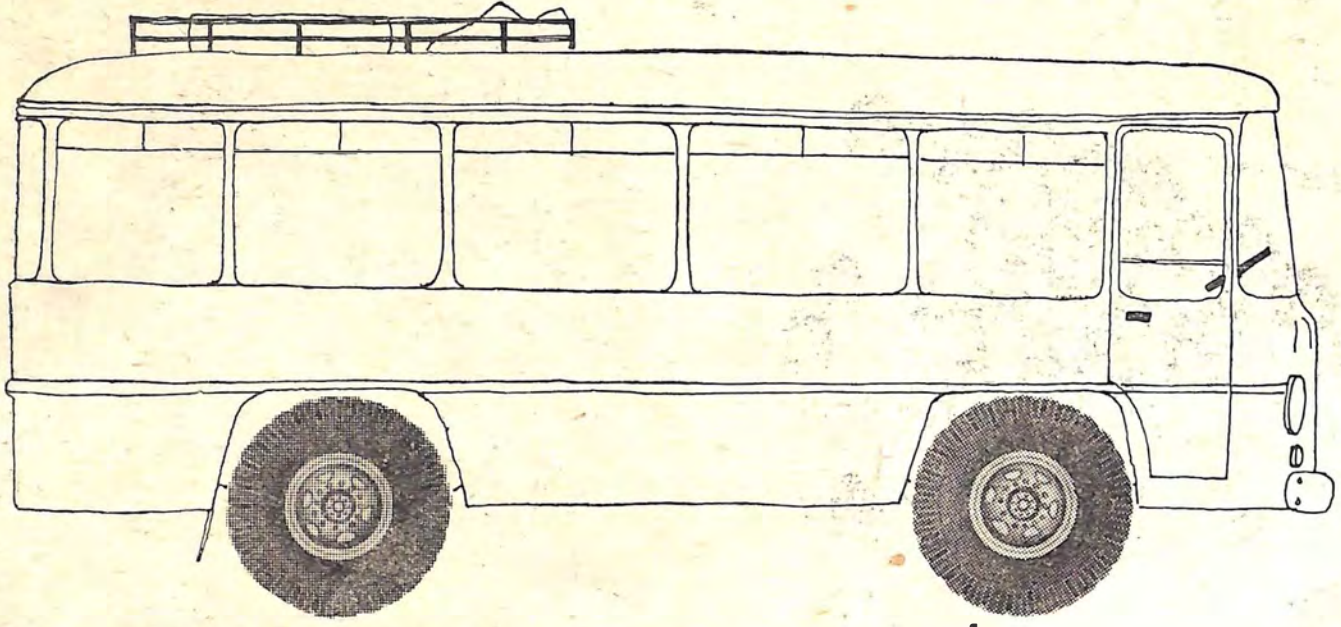
-AMAN ANNE, HERGÜN BÖYLE GELECEKSEN
BARİ SOYUN DA SENİN DE RESMİNİ YAPSIN!

YAZISIZ

YAZISIZ

FISK demek...Emniyet demektir !

ENDİŞESİZ VE RAHAT BİR YOLCULUK İÇİN VASİTANIZ KADAR LÂSTİKLERİNİZ DE SİZE GÜVEN VERMELİDİR

Vasıtaların sürat kabiliyetinin artması ve daha kuvvetli frenler icad edilmesi yüzünden lâstikler üzerindeki yıpratıcı tesirler gitgide çoğalmaktadır. Bu yıpratıcı tesirler ancak itina ile imal edilmiş yüksek kaliteli lâstikler ile giderilebilir.

Fisk lâstikleri fazla yük, sarsıntılara ve en sert darbelere karşı çok dayanıklıdır.

Geniş tabanı, dişlerinin özel şekli ve yumuşak yanakları sayesinde Fisk her türlü yola kolaylıkla intibak eder. Vasitanızın motorunu yormadan tam çekiş sağlar.

Fisk'te süper kauçuk POLI-B vardır. Fisk kolay ısınmaz. Münhasıran naylon ip-liklerle imal edilen Fisk, kilometreleri aşarken can ve mal emniyeti bakımından her an güvenebileceğiniz lâstiktir.

Bir vasıtayı geçerken kayma veya savrulma ihtimali ile karşı karşıya kalabilir, bankete inmeğe mecbur olabilirsiniz. Rahat ve emin bir geçiş, kaliteli lâstiklerle daha kolay olur.

FISK

"Çocuklu" lâstik FISK yolculukta emniyettir

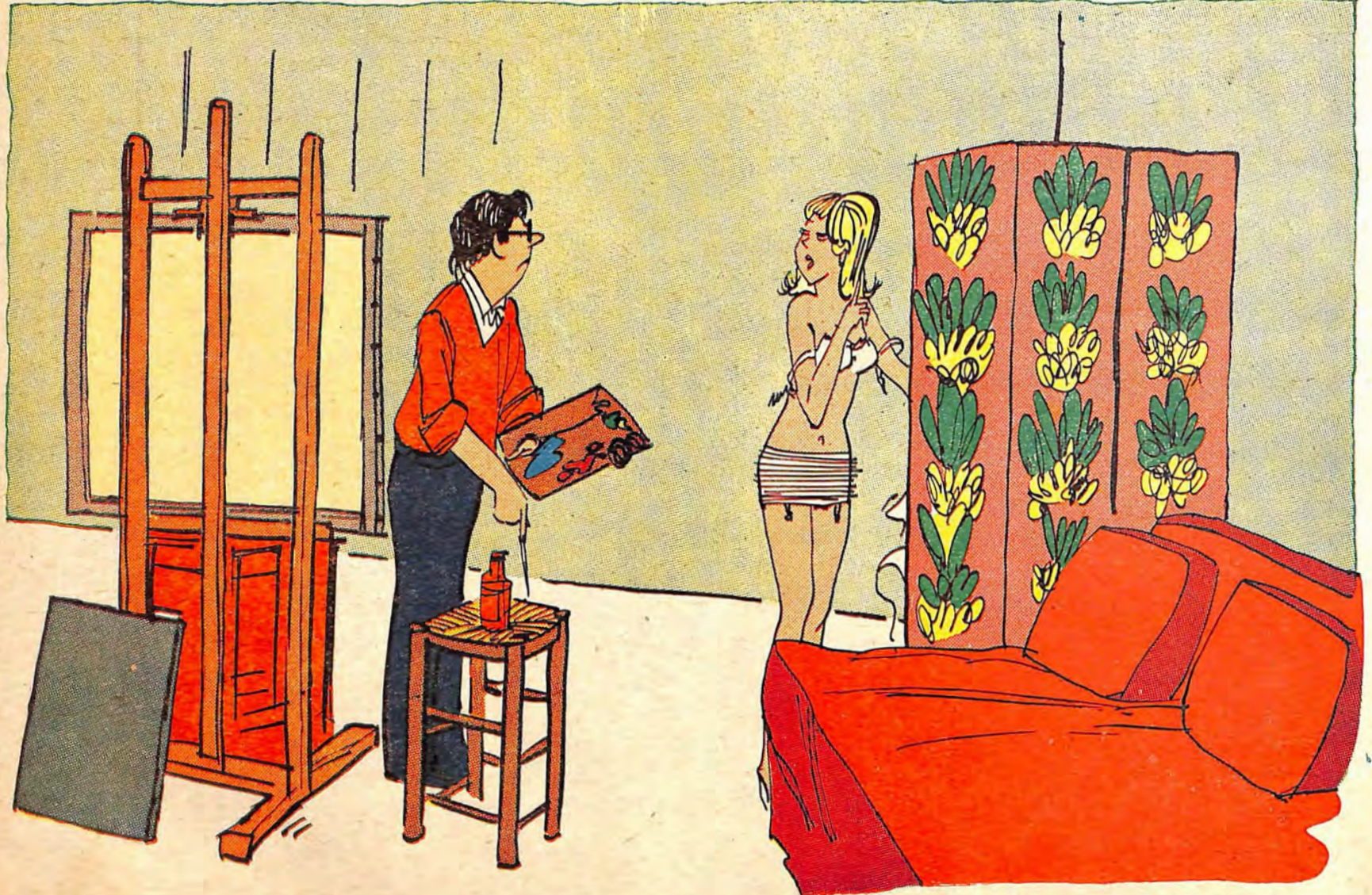
AKI

-İŞTE, GECELERİ BÖYLE
EĞLENDİRİYORUM KIZLARI!

-HADI, HADI... GİT KENDİNE BAŞKA AVARA!

-ÇIPLAK POZ VERİRİM AMA, SİYAH GÖZLÜKLERİNİ ÇIKARMAYACAKSIN!